

#	Referentie #	Categorie	Betreft	Vraag	Antwoord
1	729304	Bestek/beschrijvend document	Aanbestedingsleidraad accountantsdiensten	Het afgelopen jaar was sprake van tekortkomingen in de interne beheersing, tekortkomingen in de concept jaarrekening, tekortkomingen in het jaarrekeningdossier en waren relatief veel versies nodig van de concept jaarrekening. Hierdoor is het bestuurlijke traject van de jaarrekening vertraagd. Mogen wij voor de contractperiode ervan uitgaan dat de interne beheersing van Holland Rijnland op orde is, zodat het samenstelproces van de jaarstukken resulteert in een kwalitatief goed concept bij aanvang van de controle?	Naar aanleiding van het moeizame totstandkoming van de jaarstukken 2017 is in nauwe samenwerking met Servicepunt71 en in overleg met de huidige accountant een verbeterplan opgesteld en in werking gezet. We hebben er het volste vertrouwen in dat daarmee het traject voor 2018 en verder goed zal verlopen en er een compleet controledossier en kwalitatief goede concept jaarstukken zijn bij aanvang van de controle.
2	729313	Bestek/beschrijvend document	Aanbestedingsleidraad accountantsdiensten	Holland Rijnland geeft uitvoering aan diverse specifieke regelingen, zoals: - Cofinancieringsfonds (verstrekking). - Subsidie Gedragsbeïnvloeding 3 jarig - Subsidie RMC - Subsidieregeling CVV / PZH Regiotaxi Holland Rijnland - Subsidieregeling Leader - Ontvangsten en bestedingen RIF. Daarnaast bestaan specifieke afspraken over de berekening van de gemeentelijke bijdrage op basis van inwoners en op basis van leerlingen. De afgelopen jaren verricht Servicepunt 71 in opdracht van Holland Rijnland interne controle op de getrouwe en rechtmatige verantwoording van de specifieke regelingen en rapporteert daar afzonderlijk over. Mogen wij ervan uitgaan dat deze situatie gedurende de contractperiode onveranderd blijft?	Inmiddels zijn deze werkzaamheden toegevoegd aan de DVO/SLA die wij met Servicepunt hebben afgesloten. De situatie is daarmee structureel en onveranderd.
3	729287	Bestek/beschrijvend document	Aanbestedingsleidraad accountantsdiensten	Over de opzet, het bestaan en de werking van de processen van Servicepunt71 ontvangt Holland Rijnland jaarlijks een Assureringsrapport van de accountant van Servicepunt71. De aanbestedingsleidraad geeft niet aan of deze situatie voor de contractperiode ongewijzigd blijft. Mogen wij ervan uitgaan dat Holland Rijnland gedurende de contractperiode kan blijven beschikken over een assureringsrapport over de opzet, het bestaan en de werking van de processen van Servicepunt71?	De assurance blijft voor de contractperiode minimaal gelijk. Wellicht wordt die op een aantal punten, waar dit voorheen nog niet bij servicepunt was ondergebracht nog verder uitgebreid. Denk hierbij aan aanbestedingen (door de invoering van "Purchase to Pay").
4	729245	Bestek/beschrijvend document	P13 aanbestedingsleidraad	Op pagina 13 wordt een toelichting gegeven op de activiteiten van Holland Rijnland en TWO Jeugdhulp. Kunt u aangeven of de controle van de uitgaven Jeugdhulp onderdeel uitmaken van de controle van de jaarrekening van Holland Rijnland?	De controle op de uitgaven Jeugdhulp maakt geen onderdeel uit van de controle op de jaarrekening van Holland Rijnland.
5	729068	Eisen en criteria	4.5.2. Subgunningscriterium 1	Het perceel Leiden heeft op dit moment al een in control statement. Welke invulling verwacht u nog bij subgunningscriterium 1 bullet 2? : <i>Geeft u in uw stuk aan hoe u uw controlerende rol vormgeeft aan de hand van een plan van aanpak omtrent de controle, waarbij u tevens ingaat op: de wijze waarop u de organisatie de komende periode meeneemt richting de wettelijk verplichte rechtmatigheidsverantwoording in 2021: wat verwacht u van de organisatie en wat mag de organisatie van u verwachten?</i>	Het is juist dat Leiden al een In control statement heeft, dat qua inhoud nauw aansluit (verwachten wij) bij wat wettelijk minimaal verplicht gesteld gaat worden. Desalniettemin ontvangen we van de controlerend accountant graag tijdig feedback in de vorm van natuurlijk advies over welke eventuele wijzigingen we door moeten voeren om in 2021 in ieder geval conform de wettelijke verplichting te kunnen veranderen. Ook staan we open voor een eventuele pilot om al in een jaar eerder dan 2021 (in overleg met de externe accountant) te kijken of we al de 'nieuwe situatie' kunnen adapteren als 'early adaptor'. Uiteraard als dit voor de accountant ook mogelijk is om een jaar eerder al uitsluitend een getrouwheidsoordeel in de controleverklaring af te geven. U kunt dus op die wijze invulling geven aan dit criterium, specifiek voor de gemeente Leiden.
6	729316	Bestek/beschrijvend document	Aanbestedingsleidraad	Leiden heeft niet voor de wettelijke termijn van 15 juli 2018 de jaarrekening 2017 bij de toezichthouder ingediend. Wat zijn de belangrijkste redenen daarvoor geweest? Dit geldt (mogelijk) voor meerdere percelen. Zijn daar specifieke redenen voor die relevant (kunnen) zijn in het kader van deze aanbesteding? Zo ja, welke zijn dat? Wij zien daarnaast dat alle accountantsrapportages relatief laat in de tijd worden uitgebracht. Is dit overeenkomstig uw planning of houdt dit mogelijk verband met de (kwaliteit van de) interne beheersing van de percelen? Graag ontvangen wij een nadere toelichting hierop.	De belangrijkste oorzaak is in onze ogen de lange doorlooptijd van de accountantscontrole, deels door problemen in de teambezetting, deels door de vele vragen als gevolg van een strengere controle (zeker in vergelijking met wat we in de jaren ervoor 'gewend' waren). Daarnaast waren enkele balansdossiers niet toegankelijk genoeg. Dat laatste knelpunt zijn we op dit moment sterk aan het verbeteren. Dat gold voornamelijk voor de balansposten Voorzieningen en overlopende activa en passiva. Bovendien hadden we net als andere gemeenten ook bij ons lange vaktechnische discussies over thema's als Europees aanbesteden, het aantonen van 'prestatielevering inkopen' en het tijdig beschikbaar hebben van conclusies t.a.v. rechtmatigheid lasten in sociaal domein (Jeugd, Wmo en PGB). Ook deze knelpunten pakken we dit jaar tijdig beet samen met de externe accountant door themasessies te plannen in december en januari waarbij we vanuit onze gemeente, samen met collega's van SP71, inhoudelijk voorbereiden hoe wij deze thema's gaan aanleveren, welke lessons learned we daarin meenemen en in de themasessies maken we samen afspraken over wat er nog ontbreekt en moet worden geïntegreerd. De eerste sessies zijn nu geweest en zijn van beide kanten als 'goede voorbereiding met concrete uitwerking en acties' ervaren. Zo proberen we een inhaalslag te maken richting de controle 2018, ook omdat we zeer laat pas konden starten aan de controle 2018. De planning is al een groot aantal jaren ongewijzigd.
7	729066	Bestek/beschrijvend document	Beschrijving perceel Leiden	U geeft aan dat na het jaarrekeningtraject 2017 de gemeente Leiden samen met Servicepunt 71 een verbeterprogramma is gestart. Graag ontvangen wij het "verbeterprogramma om uw financiële afsluitprocessen te verbeteren". Kunt u tevens aangeven wat de status van de maatregelen uit dat verbeterprogramma nu zijn en of wij mogen veronderstellen dat deze allemaal zijn gerealiseerd voor de afsluiting 2019?	We gaan er vooralsnog vanuit dat deze verbetermaatregelen zullen zijn gerealiseerd voor de jaarafsluiting 2019. Want zoals u kunt lezen gaan de verbeterplannen niet alleen in op de korte termijn (jaarafsluiting 2018), maar ook veel meer om 'blijvend verbeteringen te realiseren', wat vertaald wordt in 'periodieke werkzaamheden' inrichten vanuit SP71 en een specifiek "Verbeter en InnovatieProgramma In Control" aan de zijde van de gemeente Leiden dat ook een 'lange termijn spoor' kent om nog beter in control te komen, bijv. door audits en/of interne controles in basisprocessen te digitaliseren. Bijlage: Verbeterplan gemeente Leiden met als bijlage het verbeterplan SP71
8	729065	Bestek/beschrijvend document	Beschrijving perceel Leiden en gunningscriterium prijs	U vraagt ons een prijsopgave te doen voor twee situaties. Wij veronderstellen dat de verbijzonderde interne controlewerkzaamheden een belangrijk element zijn van uw interne beheersing en een belangrijke onderbouwing zijn voor het in control statement dat in de jaarrekening is opgenomen. Deze veronderstelling brengt ons tot de volgende vraag: Hoe denkt de gemeente Leiden een in control statement te kunnen onderbouwen als er geen verbijzonderde interne controlewerkzaamheden worden uitgevoerd (optie 1 van de prijsinvalbijlage)? Met andere woorden welke alternatieve zekerheid heeft u in uw interne beheersing voor de verbijzonderde interne controlewerkzaamheden?	Het is niet zo dat we voornemens zijn om geen "verbijzonderde interne controles" meer uit te voeren voor onze ICS. Dat kan niet, want dan ontbreekt de basis voor dit ICS. Wel is het zo dat we merken dat de afgelopen tijd de eisen die gesteld worden vanuit de wettelijke controle van de jaarrekening dusdanig streng zijn, dat wij ons afvragen of wij voor het doel wat we met Leiden in Control nastreven ('het creëren van een lerende organisatie') op een aantal punten niet zelf andere keuzes willen en moeten maken (bijvoorbeeld andere processen in scope nemen dan uitsluitend voor jaarrekeningcontrole relevant en/of meer VIC/audits op doelmatigheid en doeltreffendheid dan sec rechtmatigheid, maar bovenal dat we soms nu het gevoel hebben dat we uitsluitend "dossiers aan het vullen zijn met verregaande documentatie die voor ons intern niets toevoegt en vooral is ter vulling van het controledossier van de externe accountant, waarbij wij lever de tijd spenderen aan het verder verbeteren van onze bedrijfsvoering"), waardoor we gaan 'afwijken' van wat nodig is voor de jaarrekeningcontrole. We willen daarom via deze uitvraag inzichtelijk krijgen wat dit betekent voor het honorarium van de externe accountant. We zijn hierover nog intern in een prille verkennende fase en houden zeker ook de wettelijke verplichting voor een rechtmatigheidsverantwoording m.i.v. 2021 in het oog, maar we vragen dus wel van inschrijvers om 2 prijzen te offeren.
9	729358	Bestek/beschrijvend document	Managementletter	Gelet op de aangeleverde informatie veronderstellen wij dat er geen managementletter door de accountant van de gemeente Leiden over 2017 is opgesteld. Klopt deze veronderstelling? En kunt u bevestigen dat u deze ook in de komende contractperiode niet wenst te ontvangen?	Nee, dat is geen juiste veronderstelling. In Leiden wordt al jaren zowel een managementletter door de interne accountant als door de externe accountant ('boardletter') uitgebracht. Tevens bij de jaarstukken een interne én extern verslag van bevindingen. Van al deze genoemde stukken zijn als het goed is de meest recente versies aangeleverd als onderdeel van de aanbestedingsstukken.
10		Paragraaf 1.2 pagina 9	Paragraaf 1.2 pagina 9	Bij de gemeente Leiden zijn naast clusters ook 3 instellingen (DZB, Lakenhal en Erfgoed Leiden) opgenomen. Zijn deze 3 instellingen op eenzelfde wijze aangesloten bij SP71 als de gemeentelijke clusters?	Voor Lakenhal en Erfgoed Leiden is dat inderdaad het geval. Deze maken onderdeel uit van de gemeentelijke organisatie én make gebruik van de gemeentebrede administratieve software. Voor DZB Leiden geldt dat niet. DZB is weliswaar ook onderdeel van de gemeentelijke organisatie, maar daar is sprake van een aparte controlorganisatie en een apart financieel systeem en separate aanleverende systemen. Boekingen wordt geclusterd aangeboden aan het financieel systeem van de rest van de gemeente (Decade). En op die wijze worden deze uiteindelijk wel in de gemeentelijke financiële administratie verwerkt en dus in de jaarrekening.

11	729347	Bestek/beschrijvend document	Assurance rapport	Waarom is eerst op 14 maart 2018 het assurance rapport over 2017 bij SP71 verstrekt? Is er tussentijds informatie voor de percelen en de accountants van de percelen over de interne beheersing? Wat doet de accountant van de percelen met de uitkomsten van het assurance rapport? Voor een goede en tijdige planning van de interne en de externe controle verwachten wij dat eerder, bijvoorbeeld direct na de zomer, informatie beschikbaar is voor de percelen en haar accountants? Bent u het daarmee eens? Welke informatie is wel beschikbaar direct na de zomer over de kwaliteit van de processen van SP71?	1. Waarom is eerst op 14 maart 2018 het assurance rapport over 2017 bij SP71 verstrekt? SP71: De afgelopen jaren is het assurance rapport in q1 opgeleverd. 2. Is er tussentijds informatie voor de percelen en de accountants van de percelen over de interne beheersing? SP71: Ja. Informatie bestaat uit afgeronde- en door percelen goedgekeurde VIC's. 3. Wat doet de accountant van de percelen met de uitkomsten van het assurance rapport? SP71: CT. De accountant zou hier gebruik van kunnen maken bij de controle van de percelen. 4. Voor een goede en tijdige planning van de interne en de externe controle verwachten wij dat eerder, bijvoorbeeld direct na de zomer, informatie beschikbaar is voor de percelen en haar accountants. Bent u het daarmee eens? SP71: Ja, wij zijn het hiermee eens. 5. Welke informatie is wel beschikbaar direct na de zomer over de kwaliteit van de processen van SP71? SP71: Na de zomer zijn er de managementletter en VIC-rapportage die inzicht geven over de kwaliteit van de processen.
12	729359	Eisen en criteria	Onderdeel 17 PvE	In het assurance rapport 2017 van SP71 zijn maatregelen van interne beheersing opgenomen waarover de controlerend accountant middels het assurance rapport zekerheid over geeft. Kunt u aangeven of de scope (uit 2017) als uitgangspunt genomen moet worden voor de audit en de IT-werkzaamheden. Zijn er geplande wijzigingen in de (IT-)beheersingsomgeving/-maatregelen?	1. In het assurance rapport 2017 van SP71 zijn maatregelen van interne beheersing opgenomen waarover de controlerend accountant middels het assurance rapport zekerheid over geeft. Kunt u aangeven of de scope (uit 2017) als uitgangspunt genomen moet worden voor de audit en de IT-werkzaamheden. SP71: Proquro wordt in 2019 geïmplementeerd. Dit is een purchase-to-pay applicatie waarbij financiële- en inkoopprocessen geïntegreerd worden. 2. Zijn er geplande wijzigingen in de (IT-)beheersingsomgeving/-maatregelen? SP71: Proquro wordt in 2019 geïmplementeerd. Dit is een purchase-to-pay applicatie waarbij financiële- en inkoopprocessen geïntegreerd worden.
13	729361	Eisen en criteria	Onderdeel 17 PvE	In het programma van eisen wordt niet gesproken over een ISAE3402-rapportage gesproken. In welke mate is dit nu of in de toekomst de verwachting dat hier mee gewerkt gaat worden?	1. In het programma van eisen wordt niet gesproken over een ISAE3402-rapportage gesproken. In welke mate is dit nu of in de toekomst de verwachting dat hier mee gewerkt gaat worden? SP71: Voorlopig is deze rapportage nog geen onderwerp van discussie bij SP71.
14	729360	Bestek/beschrijvend document	Managementletter	U vraagt jaarlijks om een managementletter per afzonderlijk perceel. Over 2017 zien wij dat de accountant gemotiveerd geen managementletter heeft uitgebracht bij de gemeente Zoeterwoude. War verwacht u de komende jaren dienaangaande?	Voor de komende jaren verwachten wij een jaarlijkse managementletter, zoals verder aangegeven in de aanbestedingsstukken.
15	729069	Eisen en criteria	4.5.6. Subgunningscriterium 6 Presentatie	Wij zijn gewend te werken met meer dan twee sleutelfunctionarissen in onze teams, bijvoorbeeld ook een IT-auditor. Wij denken dat het waardevol is dat u kennismaakt met alle sleutelfunctionarissen tijdens de presentatie. Kunt u er mee instemmen dat wij met meer dan 2 sleutelfunctionarissen naar de presentatie komen?	Akkoord met een maximum van drie (3) personen.
16	729070	Eisen en criteria	4.5.7. Gunningscriterium prijs	U geeft aan dat een overzicht moet worden opnemen met controlewerkzaamheden die niet meer uitgevoerd worden door de inschrijver als er gebruik wordt gemaakt van de verbijzonderde interne controlewerkzaamheden. Dit overzicht is geen onderdeel van de prijsinvalbijlage, wel is daar het verschil tussen wel of niet steunen op de verbijzonderde interne controle inzichtelijk gemaakt. Indien u dit aanvullend overzicht wenst kunt u dan aangeven hoe en waar u dit in de offertedocumentatie aan wilt treffen?	U kunt dit in een beschrijvend document (maximaal 1 A4) bij de prijsopgave indienen.
17	729064	Bestek/beschrijvend document	4.5.7. Gunningscriterium prijs	Voor de prijs vraagt een opgave te doen voor twee situaties. Kunnen we in de situatie 'zonder gebruikmaking verbijzonderde interne controle werkzaamheden' wel uitgaan van dat de Opdrachtgever een centrale coördinatie en kwaliteitstoetsing van de door ons opgevraagde controledocumentatie uitvoert?	Ja.
18	729346	Bestek/beschrijvend document	Assurance rapport	Kunt u bevestigen dat, om per perceel gebruik te kunnen maken van de werkzaamheden van de accountant van SP71 ten behoeve van het assurance rapport: •Bij alle percelen sprake is van identieke financiële processen met identieke interne beheersingsmaatregelen? •Dat de accountant van SP71 per perceel met 1 waarneming opzet en bestaan kan vaststellen (concreet houdt dit in dat voor alle afzonderlijke entiteiten de opzet en bestaan van processen 100% gelijk is)? •Dat de effectieve werking (organisatiegericht) met voldoende waarnemingen per perceel is gepland en uitgevoerd door de accountant van SP71, om een onderbouwde conclusie over effectieve werking van de interne beheersingsmaatregelen te kunnen trekken? •Dat sprake is uniforme inrichting van de IT-systemen inclusief de daarbij behorende interne beheersingsmaatregelen?	Ja.
19	729067	Bestek/beschrijvend document	n.a.	Wij begrijpen dat de bedrijfsvoering van de gemeenten is ondergebracht bij Servicepunt 71. Indien wij data-analyse willen toepassen bij de gemeentelijke percelen (zonder accountant te zijn van Servicepunt 71) is de data van de gemeentelijke percelen voor ons volledig toegankelijk?	Akkoord, di is mogelijk. Wel is het noodzakelijk dat deze data-dumps worden uitgevraagd door uw team via het vaste aanspreekpunt bij de betreffende gemeente, waarbij aan de voorkant overeenstemming moet zijn over het doel en gebruik van de data. Tevens is deze werkwijze noodzakelijk omdat Servicepunt71 niet zonder deze toestemming de data mag overhandigen.
20	729354	Bestek/beschrijvend document	Nog te verstrekken stukken	Kunt u nog de volgende stukken verstrekken: •Jaarstukken van de gemeenten Leiden, Leiderdorp en Zoeterwoude. •Accountantsverslag van SP71.	Leiderdorp: jaarstukken zijn beschikbaar op de website van de gemeente (raadsvergadering 10-9-2018). Leiden: Een link naar onze jaarstukken is opgenomen op onze website, zie: https://jaarstukken.leiden.nl/ Servicepunt71: Een accountantsverslag of verslag van bevindingen is er niet. Er wordt alleen een Assurancerapport opgesteld. Zie verder ook onze website: https://www.servicepunt71.nl/onze-publicaties/budgetcyclus/2017/ Zoeterwoude: jaarstukken zijn als bijlage bij de aanbesteding opgenomen en in de leidraad is ook een verwijzing naar de website opgenomen https://www.zoeterwoude.nl/home/begroting-en-jaarrekening_42092/
21	729252	Bestek/beschrijvend document	Onderdeel 11 PvE	In onderdeel 11 van het programma van eisen worden termijnen van afwikkeling van de controle genoemd. Wellicht ten overvloede melden wij dat wij voor de afwikkeling van onze controle mede afhankelijk zijn van de controlewerkzaamheden van accountants bij samenwerkingsverbanden en/of verbonden partijen. Ingeval dit de situatie is, zijn onze controlewerkzaamheden nog niet afgerond, zoals bedoeld in onderdeel 11. Het is dan mogelijk dat een datum van 15 juni niet kan worden gehaald, ingeval de accountant van samenwerkingsverbanden en/of verbonden partijen zijn werkzaamheden nog niet heeft afgerond. Bent u het eens met deze zienswijze?	Ja.
22	729253	Bestek/beschrijvend document	Onderdeel 15 PvE	Onderdeel 15 (alsmede 24, 28 en 32) betreft de controleverklaringen bij declaraties, jaaropgaven en andere verantwoordingen ten behoeve van de rijksoverheid en andere instanties. Is het correct dat de kosten van deze werkzaamheden niet in de prijs zijn opgenomen en in voorkomende gevallen in onderling overleg worden vastgesteld?	ja, dmv afzonderlijke uitvraag en offerte vooraf. Sisa bijlagen is wel inbegrepen in het honorarium.
23	729351	Bestek/beschrijvend document	Overleg	Wat is de frequentie van het accountants- en controllersoverleg? Wat wordt daar besproken? Zijn daar notulen of verslagen van beschikbaar en kunnen die worden verstrekt?	Leiderdorp: in beginsel tweemaal per jaar bij verschijnen van de Management Letter van Servicepunt71 en het Assurancerapport Servicepunt71. Hiervan zijn geen notulen beschikbaar. Overigens kunnen de percelen zich voorstellen dat bij aanvang van nieuwe contracten / gewijzigde controlerend accountants bij partijen we ook voor 2019 eenmalig een overleg 'vooraf' beleggen waarin we de scope / reikwijdte / controleaanpak vooraf met alle partijen afstemmen. Dit is dan wellicht in de jaren erna niet meer noodzakelijk (zoals momenteel ook niet gebeurt), maar ter bespreking met de partijen.

24		Paragraaf 1.2 pagina 9	Paragraaf 1.2 pagina 9	De accountancy heeft de laatste jaren een kwaliteitsontwikkeling doorgemaakt, waarbij o.a. is ontstaan dat het aantal interne beheersmaatregelen binnen de gemeentelijke organisaties significant is afgenomen. Dit heeft mede tot gevolg dat de controlefilosofie is verschoven van een hoofdzakelijk systeemgerichte aanpak naar een gegevensgerichte aanpak. Dit leidt o.a. tot een forse uitbreiding van het aantal deelwaarnemingen en ook voor de controle van de Europese aanbestedingen leidt dit tot een meer tijdrovende controle. Kun u per perceel aangeven hoe de situatie is en of sprake is van een gegevensgerichte controle?	Leiderdorp: kent overwegend een gegevensgerichte controleaanpak (verbijzonderde interne controle), maar op onderdelen ook nog wel systeemgericht. Zie hiervoor het in control statement, zoals opgenomen in de jaarrekening 2017 van Leiderdorp. Oegstgeest: De verbijzonderde Interne Controles vinden halfjaarlijks plaats en zijn gebaseerd op onderwerpkeuzes vastgelegd in het jaarlijks auditplan. Deze controles zijn voor het overgrote deel gegevensgericht. Voor Leiden en Servicepunt71 geldt eenzelfde ontwikkeling als Leiderdorp en Oegstgeest hierboven beschrijven. We hanteren daarbij zelf wel een soort 'dual purpose'-instek. Wij zijn vooral op zoek naar verbetermogelijkheden om onze processen / IT-systemen / bedrijfsvoering te verbeteren. Als er dus toch gegevensgericht moet worden gecontroleerd, dan pakken we toch vaak een aantal key-controls mee om te valideren. Daarnaast wil de gemeente Leiden in samenwerking met Servicepunt71 vanaf 2019 onderzoeken hoe de audits en/of interne controles in primaire processen gedigitaliseerd kunnen gaan worden. Binnen Leiden zal de huidige interne accountant dat via een projectmatige aanpak met pilots gaan oppakken de komende 2 jaar, hij wordt daarvoor ook 'vrijgemaakt' doordat Leiden daarnaast per 1 januari 2019 een nieuwe interne accountant heeft aangetrokken die de eindverantwoordelijkheid voor de interne audit functie van hem overneemt. Uiteraard zal dit traject ook bij voorkeur in samenspraak met de externe accountant plaatsvinden, zodat die straks ook kan steunen op audits die straks volledig digitaal plaatsvinden. U moet dan bijvoorbeeld denken aan audits via process mining, waarbij er niet langer steekproeven worden getrokken, maar alle items worden gezien en het overgrote deel van de massa snel 'goedgekeurd' wordt en de auditwerkzaamheden zich richten op uitzonderingen. Nog toekomstmuziek, maar wel iets wat u moet weten dat vanuit Leiden in samenwerking met Servicepunt71 opgepakt gaat worden (en mogelijk herwijs ook gaandeweg voor gehele Leidse regio, maar dat moet nog worden gezien). Zoeterwoude hanteert het zelfde als Leiderdorp en Oegstgeest waarbij de VIC's via een meerjarenplanning zijn vastgesteld en jaarlijks herzien afhankelijk van de resultaten/conclusies van de VIC's en andere ontwikkelingen. Holland Rijnland voert de interne controle op onder andere de bijzondere regelingen nauwgezet en gegevensgericht uit. De controles zijn goed gedocumenteerd.
25		Paragraaf 1.2 pagina 9	Paragraaf 1.2 pagina 9	In de gewenste situatie wordt beschreven dat de accountant een managementletter (of soortgelijk document) uitbrengt aan het college en de ambtelijke organisatie en deze ook mondeling toelicht. Wij maken hieruit op dat de managementletters niet met de auditcommissie of gemeenteraad worden gedeeld en zodoende interne stukken blijven. Geldt dit voor alle percelen?	Bij Leiderdorp en Oegstgeest wordt de (concept) Management Letter door de accountant besproken met het college en de ambtelijke organisatie. De definitieve Management Letter wordt door het college met een reactie van de organisatie ter kennis name doorgezonden aan de raad. Leiden: Bij Leiden werkt het zo dat de interne accountant een interne managementletter schrijft die wordt vastgesteld door het college en via een brief wordt aangeboden aan de raad. Deze wordt dan behandeld in de Commissie voor de Rekeningen (de Leidse auditcommissie). De externe accountant brengt, zoals u mogelijk al heeft kunnen zien in het controleprotocol, een Boardletter uit met bestuurlijk relevante bevindingen die in ons Directieteam, het College en in de Commissie voor de Rekeningen wordt toegelicht. Idealiter schuiven in- en externe accountant gelijktijdig aan bij deze gremia. Zo kunnen ze elkaars verhaal versterken en waar nodig aanvullen. Servicepunt71: Hij wordt inderdaad niet besproken met ons bestuur. Maar wij sturen 'm wel ter informatie. Het bestuur kan er uiteraard altijd voor kiezen om de accountant uit te nodigen. Veelal gebeurt dit a.d.h.v. het rapport over de jaarrekening, wat wel aan het bestuur is gericht. Zoeterwoude: In de controleverordening is aangegeven de accountant het verslag van bevindingen en de accountantsverklaring rechtstreeks aan de raad aanbiedt, waarbij het college de feitelijke verantwoordelijkheid heeft voor de aanbidding ervan aan de raad. In de praktijk wordt het verslag van bevindingen momenteel eerst ambtelijk voorbesproken, daarna in de auditcommissie behandeld en vervolgens aan de raad aangeboden. In artikel 2 van het Reglement op de Auditcommissie van Holland Rijnland is opgenomen dat de auditcommissie overleg voert met de accountant over onder andere de managementletter.
26		Paragraaf 1.2 pagina 9	Paragraaf 1.2 pagina 9	Op welke wijze is bij de relevante percelen ingericht dat binnen de gemeenten controle plaatsvindt op uitgaven in het sociaal domein inclusief de prestatielevering? Of wordt hiervoor uitsluitend gebruik gemaakt van de verantwoordingen van zorgaanbieders?	Leiderdorp: verwezen wordt naar de informatie hierover in het in control statement, zoals opgenomen in de jaarrekening 2017. Oegstgeest: Wat betreft de prestatielevering steunen we inderdaad op de controleverklaringen van de zorgaanbieders en voor de Jeugdhulp ook op de (accountants)controle en verantwoording van de Tijdelijke Werkorganisatie Jeugdhulp. We onderzoeken echter, zoals ook door Leiden en Leiderdorp aangegeven, hoe we meer zelfstandig de prestatielevering van de zorg kunnen vaststellen. In de afgelopen jaren hebben we hiervoor o.a. gebruik gemaakt van de klachtenregistratie (Wmo) en de urenaanlevering bij het CAK t.b.v. de eigen bijdragen (ook Wmo). Het onderzoek dat Leiden noemt voor 2017 i.r.t. de levering van de begeleiding intensief en de urenaanlevering bij het CAK hebben wij ook uitgevoerd (en over gerapporteerd via de jaarrekening). Leiden: Dit is bij ons 'in ontwikkeling', maar vooralsnog (situatie 2018) zijn we wel grotendeels afhankelijk van controleverklaringen van derden. Bij Wmo ZiN zeker, daar is dat nog onze werkwijze. Wel onderzoeken we als IAF, in samenwerking met de lijnorganisatie, waar we vanuit de basisprocessen aanknopingspunten kunnen vinden om zelf tot een oordeel over prestatielevering te komen. Ook hebben we in 2017 bijvoorbeeld zelf interne controles uitgevoerd op gedeclareerde Wmo-Begeleiding waarbij we de gedeclareerde productie voor intensieve begeleiding hebben vergeleken met de uren zoals aangeleverd bij CAK. Hieruit hebben we toen diverse bevindingen gehaald die hebben geleid tot aanpassing van de declaraties van de zorgaanbieders. Voor Jeugd hebben wij de administratie belegd bij de Tijdelijke Werkorganisatie (TWO) Jeugdhulp Holland Rijnland, waarvan wij jaarlijks van diens huisaccountant een separate verantwoording en controleverklaring ontvangen. Onze huisaccountant stuurt ook audit instructies aan de huisaccountant van de TWO en tot op heden vinden er gezamenlijke reviewsessies plaats voor de accountants van de aangesloten gemeenten. De accountant van de TWO toetst ook de prestatielevering (gebruik makend van controleverklaringen via landelijk protocol). Voor zowel Wmo als Jeugd hopen we op termijn uiteindelijk zelf als gemeente wat meer de prestatielevering te kunnen toetsen, maar we hopen ook dat er vanuit landelijke initiatieven daarvoor wat meer richtlijnen komen. Tot slot heeft Leiden voor 2017 voor het eerst De Toetspraktijk ingezet om controles uit te voeren naar PGB's (Wmo en Jeugd). Prestatielevering maakt onderdeel uit van deze toetswerkzaamheden. Vorig jaar was het rapport te laat beschikbaar om onzekerheden weg te kunnen nemen, maar voor 2018 hopen we een stap verder te komen. Servicepunt71: Niet van toepassing Gebeurt bij de gemeenten. Zoeterwoude is afhankelijk van de controleverklaringen van derden, voornamelijk van de SVB, zorgaanbieders (momenteel 1) en TWO Jeugd Holland Rijnland.
27		Paragraaf 1.2 pagina 9	Paragraaf 1.2 pagina 9	Ter toetsing van ons beeld dat wij vormen aan de hand van de door u aan te leveren informatie bij bovenstaande vraag ontvangen wij graag een indicatie van de tijdsbesteding zoals deze door uw huidige accountant wordt gerealiseerd bij de controle van de jaarstukken van de diverse percelen.	Wij verstrekken geen informatie over uren of in rekening gebrachte bedragen van de huidige accountant.
28	729250	Bestek/beschrijvend document	paragraaf 4.5.7 aanbestedingsleidraad	In paragraaf 4.5.7 wordt aan de opdrachtnemer gevraagd een prijs in te dienen inclusief of exclusief verbijzonderde interne controle werkzaamheden. Wat is de achtergrond van deze optie en in welke mate wordt er in elk van de zes afzonderlijke percelen op dit moment dan wel de komende jaren gebruik gemaakt van verbijzonderde interne controle?	Elk perceel maakt intern nog steeds gebruik van VIC's ten behoeve van interne beheersing. De eisen vanuit de wettelijke controle zijn de laatste tijd dusdanig streng, dat het de vraag is of de VIC's ook het juiste instrument zijn voor die vereisten vanuit de accountantscontrole. Daarnaast wordt niet elk proces elk jaar door een VIC beoordeeld. Vandaar dat wij vragen om 2 prijzen af te geven, waarbij er wel of niet gesteund wordt op de uitgevoerde VIC's.
29	729356	Bestek/beschrijvend document	Presentatie	Voor de presentatie vraagt u de partner en de controleleider deze te verzorgen. Gelet op het feit dat de manager het primaire en veelvuldige aanspreekpunt voor uw organisaties zal zijn, stellen wij voor dat de manager ook een rol in de presentatie krijgt. Kunt u hiermee instemmen?	Akkoord met een maximum van drie (3) personen.
30	729072	Eisen en criteria	Programma van eisen nr 11	In het programma van eisen stelt u dat de accountant moet instemmen met afronding van de opdracht binnen genoemde termijnen. Deze termijnen zijn krap. Er kunnen zich echter ook omstandigheden voordoen die buiten de invloedssfeer van de accountant liggen, waardoor hij de controle niet kan afronden, bijvoorbeeld omdat controle-informatie van de gemeente niet tijdig voorhanden is. Om het onafhankelijke oordeel in een dergelijke situatie niet te beïnvloeden vragen wij om aan deze eis toe te voegen "voor zover dit binnen de invloedssfeer van de accountant ligt". Kunt u hiermee instemmen.	Ja.

31	729071	Eisen en criteria	Programma van eisen nr 7	U vraagt een strikte splitsing voor controle- en adviesdiensten in het kader van de onafhankelijkheid. In onder andere de Verordening inzake de Onafhankelijkheid hebben wij als beroepsgroep daar ook richtlijnen voor gegeven. We zijn het met u eens dat de onafhankelijkheid van de accountant nooit in het geding kan zijn en de door u genoemde voorbeelden zijn inderdaad diensten die niet moeten samenlopen met een controleopdracht. In de praktijk komt het echter voor dat in het verlengde van de natuurlijke adviesfunctie een aanvullende opdracht grote toegevoegde waarde voor uw organisatie kan hebben, bijvoorbeeld kennisoverdracht in de vorm van trainingen aan medewerkers. Wilt u in overweging nemen dat deze eis wordt aangepast, bijvoorbeeld in de zin dat aanvullende dienstverlening alleen mogelijke is als wij gezamenlijk (bijvoorbeeld met de griffie) tot de conclusie komen dat de onafhankelijkheid van de accountant niet wordt bedreigd?	Nee.
32	729344	Bestek/beschrijvend document	Programma van Eisen punt 11	In het programma van eisen, punt 11, staat dat de accountant zijn controlewerkzaamheden afrondt uiterlijk 4 weken na aanlevering van de concept-jaarrekening, tenzij externe factoren dat niet mogelijk maken. Wat bedoelt u met externe omstandigheden? Graag zien wij hier overigens aan toegevoegd dat ook "interne omstandigheden" bepalend kunnen zijn in het niet tijdig afronden van de controlewerkzaamheden. Wanneer immers uw betrokken medewerkers niet beschikbaar zijn om documentatie op te leveren of vragen te beantwoorden, kan de accountant zijn werkzaamheden immers niet uitvoeren. Kunt u dit toevoegen? Welke kwaliteitsmaatregelen hebben de percelen genomen om te waarborgen dat de controle van de jaarrekening(en) binnen uw vastgestelde planningen worden afgerond? Kunnen wij er van uitgaan met onze aanbieding dat de percelen conform vooraf gemaakte en overeengekomen verkafspraken een balansdossier aanleveren op het moment dat de complete, door het college opgestelde concept jaarstukken worden aangeleverd?	De genoemde tijdsplanning gaat uit van het opleveren van een conceptjaarrekening, inclusief alle benodigde onderbouwing in een balansdossier. De accountant moet dan in staat zijn om de controle binnen 4 weken af te ronden. Daarbij kan het voorkomen dat er op onderdelen andere/aanvullende afspraken worden gemaakt over specifieke onderdelen van de jaarrekening die later worden opgeleverd en dienengevolge ook de daarbij behorende accountantscontrole 'opschuift' (bijvoorbeeld grondexploitatie, sociaal domein).
33	729353	Bestek/beschrijvend document	Uniforme financiële processen	Worden alle financiële processen uitgevoerd door SP71? Geldt dit ook voor de planning- en controlcyclus van de percelen?	Zoeterwoude en Oegstgeest: De P&C cyclus komt tot stand via overleg tussen de ambtelijke organisatie en het college en kan per perceel verschillen. Het proces en de producten zijn afgestemd met enerzijds SP71 en worden uitgevoerd en begeleid door medewerkers van SP71 en medewerker van het perceel. Servicepunt71 en Leiden: Eens met antwoord Oegstgeest: de P&C-cyclus is in feite een proces wat door beide partijen wordt uitgevoerd. En zo werkt dat overigens ook voor veel andere (financiële processen). SP71 verzorgt daarbij vaak de 'financiële afhandeling' van de processen en de betaling. U kunt dat ook terugzien in de stukken die u bij SP71 aantreft als onderdeel van de aanbestedingsstukken. Wij zijn op dit moment bezig om onze belangrijkste processen voor de 'scope van de accountantscontrole' te beschrijven (heeft onze accountant gevraagd als randvoorwaarde voor de jaarrekeningcontrole 2018), waarbij ook zal worden aangegeven waar de 'koppelvlakken' tussen onze organisaties zitten. De financiële processen van Holland Rijnland worden uitgevoerd door Sp71. De planning- en controlcyclus wordt in nauwe samenwerking tussen Holland Rijnland en Sp71 uitgevoerd.
34	729348	Bestek/beschrijvend document	VIC	•Wordt per perceel verbijzonderde interne controle uitgevoerd? •Voldoet deze interne controle aan COS610 (beroepsrichtlijn van accountants)? •Kunt u beschrijven of de accountant t/m 2017 steunt op de verbijzonderde interne controle of dat hij hier gebruik van maakt?	Leiderdorp: er is sprake van verbijzonderde interne controle per perceel. De huidige accountant is de afgelopen jaren wel steeds minder gaan steunen op deze verbijzonderde interne controle, met de verscherpte kwaliteitseisen (AFM) als motivatie hiervoor vanuit de accountant. Oegstgeest: Eens met antwoord Leiderdorp. Leiden: Ja. Als het goed is heeft u dat ook kunnen zien via het Algemeen Controleplan dat is aangeleverd. En nee, na een paar jaar wel 'COS610'-proof te zijn geweest, is door de verscherpte kwaliteitseisen vanuit AFM sinds 2 jaar onze externe accountant tot een ander oordeel gekomen. In de praktijk proberen we wel zo goed mogelijk te blijven samenwerken, ook in het belang van onze organisatie om niet 'dubbel' belast te worden met audits. Dit betekent in de praktijk dat we bijvoorbeeld voor onze interne audits in een aantal gevallen de 'steekproef' door de externe accountant laten bepalen, zodat de bevindingen in diens controledossier bruikbaar zijn. Wij testen dan bijvoorbeeld zelf alleen de aantallen volgens onze eigen test aantallen-beslisboom en het meerdere 'coördineren wij qua aanlevering' en leveren dat dan aan aan de externe accountant. Servicepunt71: Zie Leiden. Zoeterwoude: tot nu toe heeft de accountant in Zoeterwoude gesteunt op de uitgevoerde VIC's (noot: het argument van verscherpte kwaliteitseisen (AFM) is in ZTW niet (nadrukkelijk) aan de orde geweest). Door Sp71 wordt een VIC uitgevoerd op de subsidieregelingen van Holland Rijnland. Holland Rijnland: voert zelf een controle op de Europese aanbestedingen. De interne controle voldoet niet aan de COS610. In het verslag van bevindingen 2017 heeft de accountant zich zeer positief uitgelaten over de VIC (blz 3).
35	729312	Aanbestedingsprocedure	Aanbestedingsleidraad - algemeen	De aanbesteding is opgesplitst in zes percelen. Kunt u aangeven wat u verwacht over de indeling van de offertes per perceel (toegesplitst op gemeenten / algemeen)?	Inschrijver schrijft in per perceel, per perceel is er ook een eigen beoordelingsteam en er wordt ook per perceel gegund.
36	729248	Bestek/beschrijvend document	paragraaf 4.5.6 aanbestedingsleidraad	In paragraaf 4.5.6 wordt aangegeven dat presentaties plaatsvinden tussen 04-02-2018 en 11-02-2018. Dit zal 2019 betreffen, de vraag is of de genoemde data kloppen?	Dit moet inderdaad tussen 04-02-2019 en 11-02-2019 zijn.
37		Paragraaf 4.6, pagina 38	Paragraaf 4.6, pagina 38	Kunt u aangeven hoe de selectiecommissie is vormgegeven die de punten toekent o.b.v. de ontvangen inschrijvingen? Daarbij vragen wij ons af hoe geborgd is dat vanuit alle percelen invloed is op de puntentoekenning.	Per perceel is er een beoordelingscommissie. Per perceel zijn een beoordelingsinstructie Inkoop zal borgen dat er bij alle percelen op een gelijke manier wordt beoordeeld.
38	729059	Contractvoorwaarden	2.5. Concept Dienstverlening overeenkomst en, artikel 6 (volgorde)	Wij begrijpen de plaatsing van artikel 6.9 niet helemaal. Zou deze niet moeten volgen op artikel 6.6? Zou het daarnaast niet logischer zijn op de artikelen 6.6 en 6.7 om te draaien?	Akkoord, wij draaien dit om
39	729060	Contractvoorwaarden	2.6. Concept Dienstverlening overeenkomst en, ontbrekende bepaling (vrijwaring)	Kunt u akkoord gaan met het aanvullend opnemen van de volgende bepaling in de te sluiten overeenkomst? Deze bepaling is gebruikelijk in onze branche. Het is van belang dat deze bepaling overeengekomen worden omdat het de opdrachtnemer in staat stelt het werk tijdig en naar behoren uit te voeren. Vrijwaring Opdrachtgever vrijwaart Opdrachtnemer te allen tijde tegen alle vorderingen van derden die voortvloeien uit of samenhangen met door ons verrichte werkzaamheden in relatie met de overeenkomst en/of de prestatie, behoudens indien en voor zover sprake is van opzet of bewuste roekeloosheid van Opdrachtnemer.	Niet akkoord, aangezien dit te ruim is geformuleerd. Opdrachtgevers kunnen u niet vrijwaren tegen alle mogelijke vorderingen.

40	729370	Contractvoorwaarden	Art 1.1 dienstverleningsovereenkomst	1)Artikel 1.1. Dienstverleningsovereenkomst (bij aanvang van het controlejaar, 2e aandachtspunt): om de van toepassing zijnde gedrags- en beroepsregels kan een accountant t.a.t. aanvullende informatie opvragen, wij vragen dan ook het bepaalde in het 2e aandachtspunt aan te vullen met de volgende bewoordingen: "[.....mogelijk te maken], waarbij Opdrachtnemer de mogelijkheid heeft om aanvullende informatie op te vragen."	Akkoord
41	729234	Contractvoorwaarden	Art. 1 DVO	In artikel 1 wordt bij de diensten aangegeven 'Het zorgen voor het tijdig verkrijgen van de wettelijk voorgeschreven controleverklaring bij de jaarrekening'. Wij veronderstellen dat het begrip 'tijdig' kan worden uitgelegd als het door zowel opdrachtgever als opdrachtnemer leveren van inspanning en nakomen van afspraken zodat documenten op tijd worden opgesteld en kunnen worden gecontroleerd. Uiteraard accepteren wij eerst opdrachten als wij hiervoor het benodigde team en uren beschikbaar hebben. De accountant kan echter niet eenzijdig verantwoordelijk worden gehouden er voor te zorgen dat de opdrachtgever tijdig de controleverklaring bij de jaarrekening tijdig wordt verkregen.	Dit is uiteraard de verantwoordelijkheid van beide partijen. In artikel 1.1 is concreet gemaakt wat wij onder 'tijdig' verstaan. Van opdrachtnemer wordt verwacht aan te geven welke documenten op welke tijdstippen beschikbaar moeten zijn om tijdige oplevering mogelijk te maken.
42	729236	Contractvoorwaarden	Art. 1 DVO	In artikel 1 wordt inzake opdrachtbrief het volgende aangegeven: 'De opdrachtbrief mag, naast bovenstaande, slechts informatie bevatten over nieuwe wet en regelgeving en de impact hiervan op de opdracht. De contractuele voorwaarden mogen niet gewijzigd worden.' Ontwikkelingen op gebied van de rechtmatigheidsverklaring maar ook de verwachte wijzigingen inzake de materialiteitsgrenzen (Bado) zullen naar verwachting impact hebben op de aard en diepgang van de werkzaamheden bij de accountantscontrole. Ingeval wijzigingen gedurende de contractperiode effect hebben op aard en diepgang van de werkzaamheden bij de accountantscontrole, stellen wij voor gezamenlijk de impact hiervan te bespreken alsmede de eventuele omvang van meer-/minderwerk. Bent u het hiermee eens?	Ja dit is een voorbeeld van hetgeen wordt bedoeld met nieuwe wet- en regelgeving en de impact hiervan op de opdracht.
43	729237	Contractvoorwaarden	Art. 2.3 DVO	Artikel 2.3 geeft aan 'Partijen besluiten uiterlijk op 1 januari 2021 of zij gebruik maken van de verlengingsoptie'. Is onze interpretatie correct dat opdrachtnemer en opdrachtgever gezamenlijk besluiten tot het gebruik maken van de verlengingsoptie? Met andere woorden, het is geen eenzijdig recht van de opdrachtgever.	Dat is correct
44	729238	Contractvoorwaarden	art. 3.2 DVO	Artikel 3.2 over BTW kan vervallen, over diensten wordt BTW hoog tarief berekend.	Artikel 3.2 komt te vervallen
45	729239	Contractvoorwaarden	art. 6.3 DVO	Artikel 6.3 verwijst naar artikel 11.1.c en 11.5 van de Arvodi 2016. Genoemde artikelen bestaan niet in de Arvodi 2016. Is de ze verwijzing onjuist?	Dit moeten de artikelen 13.4 en 13.5 van Arvodi 2016 zijn.
46	729240	Contractvoorwaarden	art. 6.5 DVO	Artikel 6.5 stelt vereisten over het ter beschikking stellen van materieel (feitelijk ons werkdossier) en het vernietigen van het materiaal op verzoek van de opdrachtgever. Wij verzoeken u dit artikel te laten vervallen, omdat wij hieraan niet kunnen voldoen. Ons dossier is een onderbouwing van ons oordeel en bevat de werkdocumenten die daarbij zijn gebruikt. Het dossier is ons eigendom en het vernietigen van dit dossier kan niet plaatsvinden op verzoek van de opdrachtgever en geschiedt met inachtneming van de geldende regelgeving op gebied van bewaartermijnen.	Artikel 6.5 wordt aangepast. De nieuwe tekst luidt: Opdrachtnemer zal materiaal niet langer bewaren dan noodzakelijk is op grond van de voor haar geldende wet- en regelgeving.
47	729241	Contractvoorwaarden	art. 6.9 DVO	Artikel 6.9 geeft de werkwijze tussen opdrachtgever en opdrachtnemer niet correct weer. Wij verzoeken u de tekst te wijzigen in: 'Opdrachtnemer machtigt opdrachtgever tot het openbaar maken van de controleverklaring bij de jaarrekening. Dit kan zowel op digitale als hard-copy wijze geschieden. De machtiging tot openbaarmaking is geldig tenzij opdrachtnemer deze – als gevolg van bijzondere omstandigheden - intrekt.' Dit is in overeenstemming met de Controle en Overige Standaarden.	Het artikel is onzes inziens niet onjuist verwoord en heeft dezelfde strekking als uw tekstvoorstel (met uitzondering van de intrekingsmogelijkheid). Het artikel blijft daarom gehandhaafd. De Nadere voorschriften controle- en overige Standaarden is vervallen per 1/1/2018.
48	729243	Contractvoorwaarden	art. 7.2 DVO	Artikel 7.2 verplicht opdrachtnemer de gedragscode van de gemeente/Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland na te leven. Belangrijke delen in deze gedragscodes zijn niet toepasbaar op dienstverlening. Kunt u specifiek aangeven welke elementen uit de gedragscode van toepassing is?	De gedragscode gaat over integriteit en blijft integraal van toepassing. Integer handelen wordt ook van accountants verwacht.
49	729055	Contractvoorwaarden	Concept Dienstverleningsovereenkomst en, artikel 1.3 (rangorde)	In de in artikel 1.3 van de Concept Dienstverleningsovereenkomst Gemeenten opgenomen rangorde staan de nota's van inlichtingen in rang onder de Algemene inkoopvoorwaarden en de overeenkomst. Kunnen wij hier uit afleiden dat eventuele wijzigingen middels de nota van inlichtingen ten aanzien van de Algemene inkoopvoorwaarden zullen worden opgenomen in de overeenkomst?	Dat is correct, de door opdrachtgever geaccepteerde wijzigingsvoorstellen worden opgenomen in de overeenkomst
50	729318	Contractvoorwaarden	Overeenkomst en artikel 6.5	Wij zijn gehouden aan de bepalingen van onze beroepsgroep inzake het archiveren van onze dossiers. Wij kunnen deze niet (deels) aan u teruggeven en ook niet verwijderen binnen de wettelijke bewaartermijnen. Overigens maken wij bij de uitvoering van onze werkzaamheden gebruik van uw documentatie, welke altijd in uw bezit zal blijven. Derhalve is deze bepaling naar onze mening niet van toepassing. Kunt u er mee instemmen dat deze wordt verwijderd?	Artikel 6.5 wordt aangepast. De nieuwe tekst luidt: Opdrachtnemer zal materiaal niet langer bewaren dan noodzakelijk is op grond van de voor haar geldende wet- en regelgeving.

51		Algemene inkoopvoorwaarden	Algemene inkoopvoorwaarden	Opdrachtnemer is als accountantsorganisatie gebonden aan de Wet Toezicht Accountantsorganisatie (Wta). Bovendien zijn de beroepsbeoefenaren gehouden aan de gedrags- en beroepsregelgeving. Hiermee wordt in de algemene inkoopvoorwaarden geen rekening mee gehouden. Ter bevestiging dat schending van voornoemde regels niet de bedoeling is, stellen wij voor onderstaande bepaling op te nemen. Gaat u hiermee akkoord? Zo nee, waarom niet? "De opdracht zal door opdrachtnemer worden uitgevoerd met inachtneming van: (a) de voor opdrachtnemer als accountantsorganisatie als bedoeld in de Wta geldende wet- en regelgeving, en/of (b) de voor de bij de uitvoering van de opdracht betrokken beroepsbeoefenaren geldende wet- en regelgeving, daaronder begrepen de voor hen geldende gedrags- en beroepsregels. Opdrachtnemer is nimmer gehouden tot enig handelen of nalaten dat met de hiervoor bedoelde wet- en regelgeving strijdig of onverenigbaar is."	Opdrachtgevers onderkennen dat er in voorkomend geval een conflict van plichten zou kunnen ontstaan. In een dergelijk geval prevaleren wettelijke, bestuursrechtelijke en tuchtrechtelijke verplichtingen boven contractuele verplichtingen. Voorschriften van een beroepsorganisatie die een andere status hebben, zoals aanbevelingen, richtlijnen of best-practices, prevaleren in beginsel niet boven de bepalingen van de overeenkomst. Dit laatste kan in een concreet geval anders zijn, namelijk op basis van een nadere afspraak tussen partijen of in een geval dat het naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn, dat opdrachtgever zich beroept op de letterlijke tekst van de overeenkomst.
52	729387	Contractvoorwaarden	Art 13 AIV	Artikel 13 Algemene Inkoopvoorwaarden: Opdrachtnemer is gehouden aan de voor haar beroepsgroep geldende gedrags- en beroepsregels. Dit betekent dat een uitzondering op de geheimhoudingsplicht mogelijk moet zijn wanneer dit voor de opdrachtnemer verplicht is op grond van deze gedrags- en beroepsregels. Wij stellen dat ook voor om artikel 13.1 Algemene Inkoopvoorwaarden als volgt aan te vullen: "[...] wettelijk voorschrift, rechterlijke uitspraak of de toepasselijke gedrags- en beroepsregels tot bekendmaking daarvan verplicht." In aanvulling hierop stellen wij voor om artikel 13.3 als volgt aan te vullen: "[...] tenzij Opdrachtnemer dit verplicht is op grond van enig wettelijk voorschrift, rechterlijke uitspraak of de toepasselijke gedrags- en beroepsregels." Tot slot kunnen wij geen boetebedingen accepteren. Boetebedingen leiden vaak tot onnodige discussies waardoor het onwenselijk is om deze op te nemen in de algemene inkoopvoorwaarden. Daarnaast zijn wij van mening dat er voldoende wettelijke mogelijkheden zijn om een partij aansprakelijk te stellen wanneer deze de geheimhouding (of een andere bepaling) schendt. Wij stellen derhalve voor artikel 13.5 buiten toepassing te laten.	Voor wat betreft het <u>eerste deel</u> van uw vraag: Opdrachtgevers onderkennen dat er in voorkomend geval een conflict van plichten zou kunnen ontstaan. In een dergelijk geval prevaleren wettelijke, bestuursrechtelijke en tuchtrechtelijke verplichtingen boven contractuele verplichtingen. Voorschriften van een beroepsorganisatie die een andere status hebben, zoals aanbevelingen, richtlijnen of best-practices, prevaleren in beginsel niet boven de bepalingen van de overeenkomst. Dit laatste kan in een concreet geval anders zijn, namelijk op basis van een nadere afspraak tussen partijen of in een geval dat het naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn, dat opdrachtgever zich beroept op de letterlijke tekst van de overeenkomst. Voor wat betreft het <u>tweede deel</u> van uw vraag: in de concept diensverleningsovereenkomst is geen boetebepaling in de zin van 13.5 ARVODI opgenomen en blijft daarmee automatisch buiten toepassing.
53		Algemene inkoopvoorwaarden	Algemene inkoopvoorwaarden	Opdrachtnemer is als accountantsorganisatie verplicht bepaalde handelingen te verrichten in geval van fraude. In dat verband stellen wij voor onderstaande bepaling op te nemen. Gaat u hiermee akkoord? Zo nee, waarom niet? "De door opdrachtnemer te verrichten werkzaamheden zullen niet specifiek gericht zijn op het ontdekken van fraude, tenzij partijen uitdrukkelijk anders zijn overeengekomen. Indien de werkzaamheden naar het oordeel van opdrachtnemer aanwijzingen voor fraude opleveren, zal opdrachtnemer zulks onverwijld aan de Opdrachtgever melden, waarbij opdrachtnemer gehouden is tot naleving van de voorschriften inzake fraudemelding die voortvloeien uit de voor de bij de uitvoering van de opdracht betrokken beroepsbeoefenaren geldende gedrags- en beroepsregels. Het is de Opdrachtgever bekend dat opdrachtnemer, indien de opdracht strekt tot het verrichten van een wettelijke controle als bedoeld in de Wta en opdrachtnemer tijdens het verrichten van die wettelijke controle de beschikking krijgt over gegevens of informatie die het redelijk vermoeden rechtvaardigen dat sprake is van fraude van materieel belang als bedoeld in de Wta, krachtens de wet gehouden is dit te melden aan een opsporingsambtenaar, tenzij de Opdrachtgever tijdig maatregelen tot ongedaanmaking van de gevolgen van die fraude of ter voorkoming van herhaling van zodanige fraude neemt, en die maatregelen naar het oordeel van opdrachtnemer toereikend zijn."	Opdrachtgevers onderkennen dat er in voorkomend geval een conflict van plichten zou kunnen ontstaan. In een dergelijk geval prevaleren wettelijke, bestuursrechtelijke en tuchtrechtelijke verplichtingen boven contractuele verplichtingen. Voorschriften van een beroepsorganisatie die een andere status hebben, zoals aanbevelingen, richtlijnen of best-practices, prevaleren in beginsel niet boven de bepalingen van de overeenkomst. Dit laatste kan in een concreet geval anders zijn, namelijk op basis van een nadere afspraak tussen partijen of in een geval dat het naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn, dat opdrachtgever zich beroept op de letterlijke tekst van de overeenkomst.
54		Algemene inkoopvoorwaarden	Algemene inkoopvoorwaarden	Opdrachtnemer verleent de Opdrachtgever, als accountantsorganisatie, de mogelijkheid om een klacht in te dienen. Ben u akkoord om onderstaande bepaling daartoe op te nemen? Zo nee, waarom niet? "De Opdrachtgever heeft de mogelijkheid een klacht omtrent de uitvoering van de opdracht in te dienen bij het bestuur van opdrachtnemer. De klacht dient gemotiveerd en in leesbare vorm op schrift of op een andere gegevensdrager gesteld te zijn. De klacht dient te worden gericht aan het adres van opdrachtnemer. Opdrachtnemer zal de klacht zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk in behandeling doen nemen en zal de Opdrachtgever zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk van het resultaat van de behandeling van de klacht in kennis doen stellen."	Opdrachtgever is wel, uitsluitend als aanvulling op de door opdrachtgever geformuleerde contractuele voorwaarden, bereid de bevoegdheid tot het indienen van een klacht te aanvaarden. Opdrachtgever behoudt zich echter het recht voor om geen klacht in te dienen en eventueel andere procedure voor geschilbeslechting te kiezen, zoals via de civiele rechter.

55	729388	Contractvoorwaarden	Art 14 AIV	Artikel 14 Algemene Inkoopvoorwaarden alsmede de aanvulling op artikel 14 AV in de bijlage: In het kader van de AVG kwalificeren wij ons als Opdrachtnemer bij een assurance-opdracht niet als verwerker maar als verwerkingsverantwoordelijke. De reden hiervoor is dat een accountant, mede in het kader van haar onafhankelijkheid, het doel en de middelen van de verwerking bepaalt. Deze zienswijze wordt ook gedeeld door de NBA. Wij hebben derhalve dezelfde verplichtingen die u heeft als verwerkingsverantwoordelijke. Gezien het voorafgaande stellen wij voor artikel 14.1 en lid 4 buiten toepassing te laten. Verder stelt Opdrachtnemer voor om in lid 2 de verwijzing naar artikel 14.1 te laten vervallen, omdat die buiten toepassing is verklaard. Voor het overige kan artikel 14 in stand blijven.	U bent in het kader van de onderhavige dienstverleningsovereenkomst voor wat betreft uw controletaak inderdaad geen verwerker maar verwerkingsverantwoordelijke in de zin van de AVG. Dit hebben wij opgenomen in artikel 6.6 van de dienstverleningsovereenkomst.
56	729389	Contractvoorwaarden	Art 15.3 AIV	Artikel 15.3 Algemene Inkoopvoorwaarden: Het is voor de Opdrachtgever op grond van dit artikel mogelijk om op grond van de uitkomsten van het onderzoek een personeelslid weigeren zonder opgave van redenen. Wij zijn van mening dat dit wel met opgave van redenen dient te gebeuren om te kunnen toetsen dat het weigeren van een personeelslid daadwerkelijk op grond van de uitkomsten van het onderzoek is. Momenteel is het voor de Opdrachtgever mogelijk om misbruik te maken van deze bevoegdheid waardoor de onafhankelijkheid van de accountants in het gedrang kan komen. Wij stellen derhalve voor op de bewoording "zonder opgave van redenen" te schrappen.	Hoewel wij uw opmerking begrijpen, nemen wij uw suggestie niet over. Opdrachtgevers gaan er vanuit dat de bevoegdheid om de inzet van een bepaald individu te weigeren niet zal worden gebruikt, maar uit overwegingen van onder andere veiligheid doen opdrachtgevers geen afstand van deze bevoegdheid.
57	729390	Contractvoorwaarden	Art 19 AIV	Artikel 19 Algemene Inkoopvoorwaarden: Wanneer Opdrachtnemer een kredietinstellingsgarantie moet overleggen brengt dit voor Opdrachtnemer extra kosten met zich mee terwijl de toegevoegde waarde van die garantie in dit kader van beperkte waarde is voor de Opdrachtgever. Wij stellen derhalve voor om artikel 19.1 en 19.3 te schrappen. Ook verzoekt Opdrachtnemer het bepaalde in lid 2 te schrappen. Zie voor nadere toelichting artikel 4 Algemene Inkoopvoorwaarden.	Opdrachtgevers vragen in deze aanbesteding geen bankgarantie. Artikel 19 van de Arvodi blijft dus buiten toepassing.
58	729395	Contractvoorwaarden	Art 21 AIV	Artikel 21.3 sub c en artikel 24.7 Algemene Inkoopvoorwaarden: In onze branche is het gebruikelijk dat een opdrachtgever de opdrachtnemer vrijwaart tegen eventuele aanspraken van derden, omdat de opdrachtnemer immers de werkzaamheden voor de opdrachtgever verricht. Het is aan opdrachtgever de risico's in te schatten en de eigen aansprakelijkheid jegens haar wederpartijen of derden te beperken. Ten slotte zou een vrijwaring van opdrachtnemer feitelijk leiden tot een onbeperkte aansprakelijkheid van opdrachtnemer, hetgeen naar onze mening onredelijk is. Wij stellen voor om artikelen 21.1 tot en met 21.5 Algemene Inkoopvoorwaarden te laten vervallen en het volgende lid op te nemen (en artikel 24.7 Algemene Inkoopvoorwaarden hierop te laten aansluiten), waarbij voor de vrijwaring wordt aangeknoopt bij de omvang van aansprakelijkheid als genoemd in het door ons voorgestelde artikel 21 lid 1 van de Algemene Inkoopvoorwaarden: "21.X De Opdrachtgever vrijwaart Opdrachtnemer voor aanspraken van derden terzake van schade, welke verband houdt met of voortvloeit uit de door Opdrachtnemer uitgevoerde Opdracht, indien en voor zover Opdrachtnemer daarvoor krachtens het bepaalde in dit artikel niet jegens de Opdrachtgeversaansprakelijk is. Het voorgaande is evenwel niet van toepassing, indien en voor zover de Opdracht strekt tot het verrichten van een wettelijke controle als bedoeld in de Wta."	Opdrachtgevers nemen uw tekstvoorstellen niet over. Artikel 21.3 sub c en artikel 24.7 gaan over schending van intellectuele eigendomsrechten van derden door Opdrachtnemer bij de uitvoering van de dienstverleningsovereenkomst, bijvoorbeeld doordat Opdrachtnemer onrechtmatig gebruik maakt van een softwarepakket. Opdrachtgever eist van Opdrachtnemer dat deze laatste hem vrijwaart van eventuele aanspraken van de hiervoor genoemde derden.
59	729391	Contractvoorwaarden	Art 21 AIV (deel 1)	Artikel 21 Algemene Inkoopvoorwaarden: Het stellen van een harde termijn past niet bij de aard van de opdracht waarbij de kwaliteit van de prestatie voorop staat en er wettelijke gronden tot uitstel bestaan. Bovendien merken wij op dat het stellen van harde termijnen niet is toegestaan in verband met gedrags- en beroepsregels, waaronder met name onafhankelijkheidsregels. Daarnaast wijkt de aansprakelijkheidsregeling af van de beperking die in de branche van opdrachtnemer gebruikelijk is. Wij dienen vooraf goed in te kunnen schatten, welke risico's zijn verbonden aan opdrachten, waarbij onze voorwaarden voor de aansprakelijkheidsverzekering daarop zijn aangepast (waarbij overigens zonder meer sprake is van een genoegzaam verzekerd zijn, maar bij afwijkende aansprakelijkheidsbeperkingen kan onze verzekeraar – op den duur – wel andere voorwaarden gaan stellen aan de verzekering, zoals dekking en premie). Tot slot ontbreken regelingen over de verdeling aansprakelijkheid waarvan wij voorstellen om deze op te nemen ter vervanging van de artikelen 21.1 tot en met 21.5 Algemene Inkoopvoorwaarden (en hernummering van het huidige artikel 21.6 Algemene Inkoopvoorwaarden): Wij verzoeken u dit artikel aan te passen	Met betrekking tot uw opmerking over een 'harde termijn': in artikel 1.1 van de dienstverleningsovereenkomst wordt opgenomen dat de definitieve accountantsverlaring elk jaar uiterlijk in de tweede week van juni moet worden opgeleverd. Die termijn is "hard" aangezien de gemeenten uiterlijk de jaarrekening met accountantsverklaring uiterlijk op 15 juli bij de provincie moeten indienen. Wij moeten daarom rekening houden met een termijn voor ter inzage legging, tijd voor het aanleveren voor de raadsvergadering over vaststelling van de jaarstukken incl. accountantsverklaring en de eventuele melding aan provincie vóór 1/7 indien oplevering aan de provincie op 15/7 niet gehaald zal worden. Het is goed mogelijk dat de aansprakelijkheidsregeling afwijkt van uw leveringsvoorwaarden. Dat is echter voor Opdrachtgevers geen reden om de inkoopvoorwaarden daarop aan te passen.
60	729396	Contractvoorwaarden	Art 22 AIV	Artikel 22 Algemene Inkoopvoorwaarden: Om de gelijkheid tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer te waarborgen stellen wij voor om artikel 22.4 wederkerig te maken. Daarnaast stellen wij voor dat er in artikel 22.6 opgenomen wordt dat de Opdrachtgever de Overeenkomst kan opzeggen met inachtneming van een redelijke termijn. Opdrachtnemer heeft bij beëindiging van de Overeenkomst tijd nodig om zich aan te passen naar de nieuwe situatie waarbij het niet past dat de Opdrachtgever per direct de Overeenkomst kan opzeggen.	Uw voorstel tot het wederkerig maken van artikel 22 lid 4 ARVODI-2016 nemen wij niet over. De in deze bepaling bedoelde omstandigheden kunnen zich aan de zijde van Opdrachtgevers feitelijk eigenlijk niet voordoen, daargelaten een gemeentelijke herindeling. Uw voorstel met betrekking tot artikel 22 lid 6 ARVODI nemen wij niet over, omdat Opdrachtgevers beogen met deze aanbesteding overeenkomsten aan te gaan voor drie (of met verlenging vier) jaar en zelf invloed wensen te houden op het opnieuw aanbesteden van deze dienstverlening. Bovendien voorziet de bepaling al in compensatie van de reeds verrichte diensten in het geval dat Opdrachtnemer door de opzegging verrast zou worden.

61	729397	Contractvoorwaarden	Art 24 AIV	Artikel 24 Algemene Inkoopvoorwaarden: Voor de uitvoering van onze werkzaamheden, ook bij andere klanten, hebben wij er groot belang bij dat alle intellectuele eigendomsrechten betreffende de resultaten van onze werkzaamheden bij ons rusten. Voor de opdrachtgever zal juist een gebruiksrecht betreffende de resultaten (in het algemeen) voldoende zijn. Kunt u er daarom mee instemmen dat artikel 24 wordt vervangen door het volgende: "24.1 De rechten met betrekking tot alle (geestes-)producten, die het resultaat zijn van de door opdrachtnemer krachtens de opdracht verrichte werkzaamheden - waaronder begrepen adviezen, rapporten, verslagen, plannen e.d. - berusten uitsluitend bij opdrachtnemer, voor zover die rechten niet (tevens) aan derden toekomen. 24.2 De opdrachtgever is zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van opdrachtnemer niet bevoegd tot openbaarmaking of vermenigvuldiging van voornoemde producten, noch tot gebruik daarvan voor een ander doel of terbeschikkingstelling daarvan aan andere personen, dan waarvoor of voor wie de betreffende producten zijn bestemd. Dit verbod omvat tevens het uitdrukkelijk of stilzwijgend toestaan van voormelde handelingen. In afwijking van voornoemd verbod, kan de opdrachtgever voornoemde producten aan een derde ter beschikking stellen, voor zover zulks vereist is ter verkrijging van diens deskundig oordeel over de door opdrachtnemer verrichte werkzaamheden en/of de resultaten daarvan, dan wel een onderdeel daarvan, mits: (i) de terbeschikkingstelling geschiedt in het kader van een tussen de opdrachtgever en opdrachtnemer bestaand	Uw voorstellen nemen Opdrachtgevers niet over. Artikel 6 van de (concept) Dienstverleningsovereenkomst bevat al een afwijking voor het intellectueel eigendomsrecht op de accountantsverklaring. In aanvulling hierop accepteren Opdrachtgevers dat voor tekst(blokken) die Opdrachtgever hergebruikt, de intellectuele eigendomsrechten niet aan Opdrachtgevers behoeven te worden overgedragen, met dien verstande dat Opdrachtgevers onbeperkt bevoegd zullen zijn die (tekst)blokken te gebruiken voor eigen niet-commercieel gebruik.
62	729399	Contractvoorwaarden	Art 26 AIV	Artikel 26 Algemene Inkoopvoorwaarden: Zoals al onder punt 7 Dienstverleningsovereenkomst, artikel 6.8 aangegeven zal Opdrachtnemer een passende verzekeringsovereenkomst sluiten. Het bepaalde in de Dienstverleningsovereenkomst, indien u instemt met het door Opdrachtnemer voorgestelde, prevaleert dan boven het bepaalde in het huidige artikel 26.2 Algemene Inkoopvoorwaarden/	Het bepaalde in de dienstverleningsovereenkomst prevaleert inderdaad boven de ARVODI-2016.
63	729384	Contractvoorwaarden	Art 6 AIV	Artikel 6 Algemene Inkoopvoorwaarden: Op grond van artikel 6.3 kan de Opdrachtgever personeel van de opdrachtnemer laten vervangen. Om de onafhankelijkheid van de accountants te kunnen waarborgen en te zorgen voor een correcte uitvoering van de Opdracht, kan opdrachtnemer niet akkoord gaan met dit artikel. Opdrachtgever is bereid om in overleg te treden met betrekking tot vervanging van personeel maar dit kan nimmer als verplichting worden opgelegd door de Opdrachtgever. Opdrachtnemer stelt het volgende voor: "[...] nodig of wenselijk is, dan treden Partijen hierover in overleg waarbij het uitgesloten is dat de Opdrachtgever de Opdrachtnemer kan verplichten haar personeel te vervangen." In aansluiting hierop stellen wij daarnaast voor om artikel 6.2 als volgt aan te vullen "[...] tenzij dit noodzakelijk is op grond van de wet- en regelgeving daaronder begrepen de gedrags- en beroepsregels."	Opdrachtgevers nemen uw voorstellen niet over. Bedoeld zijn de gevallen waarin werknemers van Opdrachtnemer vervangen moeten worden omdat zich niet gedragen conform de Gedragscode.
64	729385	Contractvoorwaarden	Art 9 AIV	Artikel 9 Algemene Inkoopvoorwaarden: Momenteel is niets opgenomen in de Overeenkomst over de frequentie van de rapportages. De bewoording "dan wel Opdrachtgever nodig acht" is naar onze mening te ruim. Opdrachtnemer moet een indicatie krijgen met betrekking tot de frequenties van deze rapportage, ook om misbruik van dit artikel tegen te gaan. Kunt u een indicatie geven? Zo nee, dan stellen wij voor aan deze bepaling toe te voegen dat de vraag naar rapportages binnen het redelijke moet blijven.	Opdrachtgevers bevestigen dat de vraag naar rapportages binnen het redelijke zal blijven.
65	729061	Contractvoorwaarden	Artikel 13 ARVODI	Artikel 13 van de ARVODI regelt uitsluitend de geheimhoudingsplicht van opdrachtnemer. Het is redelijk dat ook op de opdrachtgever een geheimhoudingsplicht rust, uiteraard tenzij de wet (waaronder de Wet openbaarheid van bestuur) of een uitspraak van de rechter de opdrachtgever tot openbaarmaking verplicht. Kunt u met in acht neming van het voorgaande akkoord gaan met het opnemen van de volgende bepaling in de te sluiten overeenkomst? "In aanvulling op artikel 13 van de ARVODI geldt het volgende. Opdrachtgever heeft een geheimhoudingsplicht ten aanzien van de inhoud van rapporten, adviezen of andere al dan niet schriftelijke uitingen van opdrachtnemer, hetgeen onverlet laat dat opdrachtgever voornoemde stukken voor eigen intern gebruik mag vermenigvuldigen. Op de geheimhoudingsplicht van beide partijen wordt een uitzondering gemaakt in het geval enig wettelijk voorschrift (waaronder de Wet openbaarheid bestuur), beroepsregel of uitspraak van de rechter desbetreffende partij tot bekendmaking verplicht."	Niet akkoord. De overeenkomsten betreffen de bedrijfsvoering van Opdrachtgevers die vanzelfsprekend zelf bepalen wat zij dienaangaande openbaar maken en hoe zij dat doen. Daarbij komt dat het democratisch/politiek controleproces onnodig zou worden belemmerd door uw suggestie.
66	729062	Contractvoorwaarden	Artikel 15 ARVODI	In het kader van de bescherming van de privacy van onze medewerkers achten wij het bezwaarlijk indien door Opdrachtgever een veiligheidsonderzoek zal worden uitgevoerd. In dat kader willen wij het volgende voorstellen. Wij zullen indien aan de orde, als Opdrachtnemer richting Opdrachtgever volledig instaan voor de kwaliteit en integriteit van de door ons ten behoeve van de opdracht bij Opdrachtgever in te zetten medewerkers. Desgewenst zijn wij bereid om voorafgaand aan de opdracht een aanvullende screening uit te laten voeren (via DSI) met betrekking tot die medewerkers die wij ten behoeve van deze opdracht bij u zullen inzetten en zijn wij tevens bereid de uitkomst daarvan aan u te bevestigen. Kunt u aangeven of u kunt instemmen met bovenbeschreven procedure in het kader van de eventuele uitvoering van een veiligheidsonderzoek naar onze medewerkers?	Opdrachtgever kunnen daarmee niet instemmen vanwege het specifieke karakter van veiligheidsonderzoeken, waarbij niet zozeer deskundigheid en vakbekwaamheid worden getoetst. Opdrachtgevers erkennen dat de betrokken medewerkers zelf direct belanghebbend zijn en dat hun rechten gerespecteerd moeten worden.

67	729328	Contractvoorwaarden	Artikel 16.4 ARVODI 2016	De beperking van het meerwerk tot maximaal 15% van de oorspronkelijk opdracht kan de onafhankelijke positie van de accountant raken als meer meerwerk nodig is door de feiten en omstandigheden. Wij stellen voor dat altijd en alleen na overleg vooraf in voorkomende gevallen sprake kan zijn van meerwerk. Kunt u daarmee instemmen?	De strekking van artikel 16 lid 4 ARVODI-2016 is dat Ondernemer zich op voorhand <i>verplicht</i> om - zonodig - een nadere meerwerkopdracht uit te voeren. De 15% perkt deze verplichting in, niet zozeer de omvang van het meerwerk.
68	729381	Contractvoorwaarden	Artikel 2 AIV	Artikel 2 Algemene Inkoopvoorwaarden: Het is voor opdrachtnemer niet mogelijk om in strijd te handelen met de voor haar van toepassing zijnde gedrags- en beroepsregels. Opdrachtnemer stelt voor om een lid toe te voegen, namelijk: "2.3. Een wijziging van de Overeenkomst op grond van het eerste lid kan niet betekenen dat de Opdrachtnemer verplicht wordt in strijd met de gedrags- en beroepsregels te handelen."	Het is evident dat Opdrachtgevers niet van u verlangen dat u handelt in strijd met de voor uw branche geldende regels. Opdrachtgevers onderkennen dat er in voorkomend geval een conflict van plichten zou kunnen ontstaan. In een dergelijk geval prevaleren wettelijke, bestuursrechtelijke en tuchtrechtelijke verplichtingen boven contractuele verplichtingen. Voorschriften van een beroepsorganisatie die een andere status hebben, zoals aanbevelingen, richtlijnen of best-practices, prevaleren in beginsel niet boven de bepalingen van de overeenkomst. Dit laatste kan in een concreet geval anders zijn, namelijk op basis van een nadere afspraak tussen partijen of in een geval dat het naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn, dat opdrachtgever zich beroept op de letterlijke tekst van de overeenkomst.
69	729380	Bestek/beschrijvend document	Artikel 2.6 Aanbestedingsleidraad:	In het kader van de AVG kwalificeren wij ons als Opdrachtnemer bij een assurance-opdracht niet als verwerker maar als verwerkingsverantwoordelijke. De reden hiervoor is dat een accountant, mede in het kader van haar onafhankelijkheid, het doel en de middelen van de verwerking bepaalt. Deze zienswijze wordt ook gedeeld door de NBA. Wij hebben derhalve dezelfde verplichtingen die u heeft als verwerkingsverantwoordelijke, nadere afspraken over de verwerking van persoonsgegevens met een verwerkingsovereenkomst zijn overbodig en Opdrachtnemer kan hiermee niet instemmen. Zie ook punt f vragen ARVODI-2016	Dat klopt. Wij nemen in de dienstverleningsovereenkomst een bepaling op die uitgaat van u positie als verwerkingsverantwoordelijke.
70	729278	Contractvoorwaarden	Artikel 21 ARVODI	Wij wensen onze aansprakelijkheid in overeenstemming te brengen met onze rol en verantwoordelijkheden in het kader van de overeenkomst en daarbij aan te sluiten bij hetgeen gebruikelijk is in onze branche. De aansprakelijkheid bij controle opdrachten wordt doorgaans beperkt tot maximaal driemaal het honorarium, onder meer opgenomen in de algemene voorwaarden van de Nederlandse Beroepsorganisatie Accountants (NBA). Wij stellen voor om artikel 21.3 te vervangen door de volgende tekst: "Opdrachtnemer is uitsluitend aansprakelijk voor schade welke het rechtstreekse gevolg is van een aan Opdrachtnemer toerekenbare tekortkoming in de nakoming van de voor hem uit de overeenkomst voortvloeiende verplichtingen, zulks met uitsluiting van het bepaalde in artikel 407 lid 2 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek. De aansprakelijkheid van Opdrachtnemer is beperkt tot een maximum van drie (3) maal het bedrag van het honorarium, dat door Opdrachtnemer aan Opdrachtgever in rekening is gebracht voor het verrichten van de werkzaamheden waarin de oorzaak van de schade is gelegen, waarbij alleen het honorarium in aanmerking wordt genomen dat betrekking heeft op de laatste twaalf (12) maanden waarin die werkzaamheden zijn verricht. Het voorgaande geldt uitzondering ingeval van opzet of grove onzorgvuldigheid van Opdrachtnemer."	Opdrachtgever stemmen niet in met uw voorstellen. Opdrachtgevers zijn van oordeel dat de bepalingen omtrent aansprakelijkheid proportioneel zijn. Een verder uitsluiten van aansprakelijkheid achten opdrachtgevers niet in overeenstemming met de maatschappelijke verantwoordelijkheid die Opdrachtnemer als accountant zelf draagt.
71	729063	Contractvoorwaarden	Artikel 21.3 ARVODI	In onze beroepsgroep is het gebruikelijk de aansprakelijkheid te beperken waarbij de maximum aansprakelijkheid in redelijke verhouding staat tot het met de opdracht gemoeide honorarium. Wij wijzen in dit kader naar Voorschrift 3.9 D van de Gids Proportionaliteit die in april 2016 door het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie is uitgebracht. Dit Voorschrift 3.9 D bepaalt dat de aansprakelijkheid van de opdrachtnemer gelimiteerd dient te zijn, waarbij de aansprakelijkheidsbeperking die in de betreffende branche gebruikelijk is in acht dient te worden genomen. In dat kader geldt het Model Algemene Voorwaarden van de NBA dat bedoeld is voor de grote accountantskantoren, welk Model voorziet in de gebruikelijke aansprakelijkheidsbeperking van 3 maal het jaarhonorarium bij controle opdrachten (zie: http://www.nba.nl/Documents/Tools%20Vaktechniek/model-algemene-voorwaarden/Algemene%20voorwaarden%20met%20alternatief%20aansprakelijkheidsartikel.doc). De beperking van de aansprakelijkheid als opgenomen in artikel 21.3 van de ARVODI sluit hier niet bij aan, omdat sprake is van een beperking van de aansprakelijkheid op basis van een op voorhand vastgestelde staffel, als gevolg waarvan de maximale aansprakelijkheid afhankelijk van de opdrachtwaarde, velen malen hoger is dan de aansprakelijkheidsbeperking die in onze branche gebruikelijk is. Wij stellen met in acht neming van het voorgaande voor om onderstaande, marktconforme, bepaling in de overeenkomst op te nemen (conform de aansprakelijkheidsbeperking in voornoemd Model Algemene Voorwaarden van de NBA). Kunt u hiermee akkoord gaan?	Opdrachtgever stemmen niet in met uw voorstellen. Wij achten de aansprakelijkheidsbepalingen in artikel 21 ARVODI proportioneel; de aansprakelijkheid is immers getrapd gerelateerd aan de opdrachtomvang.
72	729332	Contractvoorwaarden	Artikel 21.3 ARVODI 2016	Artikel 21.3 bevat een aansprakelijkheidsbeperking van de Contractant die afwijkt van hetgeen in onze beroepsgroep gebruikelijk is. In onze branche is het gebruikelijk en noodzakelijk de aansprakelijkheid te beperken, waarbij de maximum aansprakelijkheid in redelijke verhouding staat tot het met de opdracht gemoeide honorarium. Wij wijzen in dit kader op het Model Algemene Voorwaarden van de NBA, welk Model voorziet in de gebruikelijke aansprakelijkheidsbeperking van 3 maal het jaarhonorarium bij controle opdrachten (zie: https://www.nba.nl/globalassets/tools-en-voorbeelden/model-algemene-voorwaarden/6-model-av-variant-2-nl.doc). Wij verzoeken u de aansprakelijkheid te beperken tot driemaal de waarde van de opdracht per jaar en niet per gebeurtenis.	Opdrachtgever stemmen niet in met uw voorstellen. De aansprakelijkheid is in artikel 21.3 gerelateerd aan de opdrachtomvang, zoals u stelt. Wij accepteren de algemene leveringsvoorwaarden van de NBA niet.

73	729334	Contractvoorwaarden	Artikel 24 van ARVODI 2016	In artikel 24 wordt over gesproken over een volledige overdracht van het intellectueel eigendomsrecht als rustend op de resultaten voortvloeiend uit de tussen de opdrachtnemer en de opdrachtgever te sluiten overeenkomst. Deze artikelen zijn vanwege de specifieke aard van de accountantscontrole en de beroepsregels voor accountants niet uitvoerbaar. Deze artikelen brengen mee dat de opdrachtgever het (intellectuele) eigendomsrecht verkrijgt op de resultaten van de opdracht en dat de opdrachtnemer terzake afstand doet van zijn persoonlijkheidsrechten (daaronder valt het recht om op te treden tegen eventuele bewerking/aanpassing van het product). Wij kunnen het intellectuele eigendomsrecht niet overdragen. Indien het intellectuele eigendomsrecht van de door de accountant ontwikkelde producten aan de opdrachtgever overgedragen zou worden, brengt dat mee dat de opdrachtgever bijvoorbeeld het recht heeft de controleverklaring van de opdrachtnemer te bewerken/aan te passen en te exploiteren. Een controleverklaring is daarmee niets waard omdat deze dan zou kunnen worden veranderd. Nota bene; wij dragen vanuit onze discipline de vaktechnische verantwoordelijkheid voor onze verklaringen en overige rapportages. Wij kunnen deze verantwoordelijkheid uiteraard niet dragen als wij de rechten op onze verklaringen overdragen. Kunt u gelet op het voorgaande, artikel 24 herzien of buitenwerking verklaren?	De betreffende artikelen in de dienstverleningsovereenkomst zien niet op overdracht van intellectuele eigendom. In aanvulling hierop accepteren Opdrachtgevers dat voor tekst(blokken) die Opdrachtgever hergebruikt, de intellectuele eigendomsrechten niet aan Opdrachtgevers behoeven te worden overgedragen, met dien verstande dat Opdrachtgevers onbeperkt bevoegd zullen zijn die (tekst)blokken te gebruiken voor eigen niet-commercieel gebruik.
74	729371	Contractvoorwaarden	Artikel 3 dienstverleningsovereenkomst	Artikel 3 Dienstverleningsovereenkomst: Opdrachtnemer dient de Diensten tegen een vaste prijs te leveren, waarbij meer- of minderwerk niet mogelijk is. Doordat in dit artikel meer- en minderwerk wordt uitgesloten is het bepaalde in artikel 16 van de ARVODI 2016, overbodig. Wij stellen voor om artikel 3.1 aan te vullen en te herformuleren met de volgende bewoordingen: "In afwijking van artikel 16 ARVODI, verricht Opdrachtnemer de Diensten tegen een vaste jaarlijkse totaalprijs."	Artikel van de dienstverleningsovereenkomst benadrukt de vaste jaarlijkse totaalprijs. De bepaling beoogt niet om meer- of minderwerk categorisch uit te sluiten.
75	729400	Contractvoorwaarden	Artikel 31 AIV	Artikel 31 Algemene Inkoopvoorwaarden: Opdrachtnemer is gehouden aan de voor haar beroepsgroep geldende gedrags- en beroepsregels. Dit betekent dat een uitzondering mogelijk moet zijn wanneer dit voor de opdrachtnemer verplicht is op grond van deze gedrags- en beroepsregels. Wij stellen dat ook voor om artikel 31 als volgt aan te vullen: "[...] tenzij Opdrachtnemer dit verplicht is op grond van enig wettelijk voorschrift, rechterlijke uitspraak of de toepasselijke gedrags- en beroepsregels." o) Algemene Inkoopvoorwaarden: Er ontbreekt een bepaling over de juistheid van informatie die de Opdrachtgever verstrekt in het kader van uitoefening van de opdracht. Voor de uitvoering van een correcte controle is het van belang dat de juiste, volledige en betrouwbare informatie aangeleverd wordt en, ter garantie dat de informatie aan genoemde eisen voldoet, dat de Opdrachtgever hiervoor instaat. Wij stellen voor om het volgende artikel toe te voegen: "X.1 De Opdrachtgever is gehouden opdrachtnemer op diens verzoek tijdig alle informatie te verstrekken, welke opdrachtnemer naar haar oordeel voor een correcte uitvoering van de overeenkomst nodig heeft dan wel krachtens de wet verplicht is in te winnen. De informatie dient te worden verstrekt in de vorm en op de wijze als door opdrachtnemer verzocht. Indien de informatie niet of niet tijdig worden verstrekt, is opdrachtnemer bevoegd de (verdere) uitvoering van de overeenkomst onmiddellijk op te schorten. X.2 De Opdrachtgever is voorts gehouden opdrachtnemer uit eigen beweging tijdig alle informatie te verstrekken, wanneer de Opdrachtgever weet of redelijkerwijs behoeft te	De toevoeging aan artikel 31 ARVODI 2016 is accoord, wij nemen een bepaling met die strekking op in de dienstverleningsovereenkomst. Uw tekstvoorstel voor de artikelen X1 t/m X5 zijn niet integraal overgenomen in de dienstverleningsovereenkomst. Wel is in artikel 1.3 een bepaling opgenomen die strekt tot verplichting van de opdrachtgever om alle benodigde informatie te leveren.
76	729383	Contractvoorwaarden	Artikel 4 AIV	Artikel 4 Algemene Inkoopvoorwaarden: Dit artikel geeft de Opdrachtgever de mogelijkheid om de dienst te beoordelen en eventueel niet te accepteren. Om de van toepassing zijnde gedrags- en beroepsregels, en dan met name die betrekking hebben op onafhankelijkheid, correct na te leven en voor de juiste totstandkoming en uitvoering van de overeenkomst, achten wij het van groot belang dat de Opdrachtgever de Opdrachtnemer niet kan verplichten tot aanpassing van de geleverde diensten dan wel de geleverde diensten te laten aanpassen op kosten van de opdrachtnemer. Bedoelde gedrags- en beroepsregels staan acceptatie van een opdracht in de weg ingeval van strijd met deze regels. Wij stellen dan ook voor om de artikelen 4.2 en 4.5 Algemene Inkoopvoorwaarden te schrappen en het volgende lid aan artikel 4 toe te voegen: "4.X Opdrachtgever is nimmer gerechtigd de opdrachtnemer te verplichten tot aanpassing van de geleverde diensten dan wel de geleverde diensten te laten aanpassen op kosten van de opdrachtnemer." In het verlengde hiervan stellen wij daarnaast voor om artikel 19.2 te schrappen.	Opdrachtgevers zijn bekend met de maatschappelijke verantwoordelijkheid van de accountant en het belang van de onafhankelijkheid van de accountantscontrole. Opdrachtgevers erkennen dat zij niet bevoegd zijn de uitkomst van de controle te dicteren. Daarmee is echter de omvang en kwaliteit van de uitgevoerde controlewerkzaamheden niet a priori een gegeven. Opdrachtgevers nemen uw tekstvoorstel niet over.
77	729373	Contractvoorwaarden	Artikel 6.3	Artikel 6.3 Dienstverleningsovereenkomst: In deze bepaling wordt verwezen naar Artikel 11.1.c en 11.5 ARVODI 2016: In de bijgevoegde algemene voorwaarden bestaan deze artikelen niet. Is per abuis een onjuiste verwijzing opgenomen en kunt u verduidelijken welk artikel wel wordt bedoeld? Opdrachtnemer wenst na verduidelijking gebruik te maken van de mogelijkheid aanvullende/verduidelijkingsvragen te stellen, zodra helderheid is verkregen over de correcte verwijzing.	Bedoeld is te verwijzen naar artikel 13.4 en 13.5 van de ARVODI 2016. Deze bepalingen komen dus te vervallen.

78	729326	Contractvoorwaarden	Artikel 6.3 ARVODI 2016	Het past niet bij de onafhankelijke rol van de accountant dat de accountant wordt gedwongen personen in het auditteam te vervangen. Wij verzoeken u dit artikel als volgt aan te passen: Indien Opdrachtgever vervanging verlangt van personen die zijn belast met de uitvoering van de Diensten, omdat hij meent dat dit in het belang van een goede uitvoering van de Overeenkomst wenselijk is, neemt de Opdrachtnemer dit in overweging en stemt zijn besluit af met een vertegenwoordiging van de opdrachtgever.	Opdrachtgevers nemen uw voorstellen niet over. Bedoeld zijn de gevallen waarin werknemers van Opdrachtnemer zich niet gedragen conform de Gedragscode.
79	729376	Contractvoorwaarden	Artikel 6.6	Artikel 6.6 Dienstverleningsovereenkomst 1e zin: "[openbaar te maken], tenzij opdrachtnemer op grond van wet- en regelgeving openbaarmaking kan verbieden."	Opdrachtgevers onderkennen dat er in voorkomend geval een conflict van plichten zou kunnen ontstaan. In een dergelijk geval prevaleren wettelijke, bestuursrechtelijke en tuchtrechtelijke verplichtingen boven contractuele verplichtingen. Voorschriften van een beroepsorganisatie die een andere status hebben, zoals aanbevelingen, richtlijnen of best-practices, prevaleren in beginsel niet boven de bepalingen van de overeenkomst. Dit laatste kan in een concreet geval anders zijn, namelijk op basis van een nadere afspraak tussen partijen of in een geval dat het naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn, dat opdrachtgever zich beroept op de letterlijke tekst van de overeenkomst..
80	729377	Contractvoorwaarden	Artikel 6.7	Artikel 6.7 Dienstverleningsovereenkomst: Voor de uitvoering van onze werkzaamheden, ook bij andere klanten, hebben wij er groot belang bij dat alle intellectuele eigendomsrechten betreffende de resultaten van onze werkzaamheden bij ons rusten. Voor de opdrachtgever zal juist een gebruiksrecht betreffende de resultaten (in het algemeen) voldoende zijn. Opdrachtnemer stelt de volgende bepaling voor: "In afwijking van artikel 24 ARVODI 2016 berust het intellectueel eigendomsrecht op de door de Opdrachtnemer op de resultaten van de verrichte Diensten." Zie verder opmerkingen artikel 24 ARVODI-2016.	Uw suggestie nemen wij niet over. De betreffende artikelen in de dienstverleningsovereenkomst zien niet op overdracht van intellectuele eigendom. In aanvulling hierop accepteren Opdrachtgevers dat voor tekst(blokken) die Opdrachtgever hergebruikt, de intellectuele eigendomsrechten niet aan Opdrachtgevers behoeven te worden overgedragen, met dien verstande dat Opdrachtgevers onbeperkt bevoegd zullen zijn die (tekst)blokken te gebruiken voor eigen niet-commercieel gebruik.
81	729319	Contractvoorwaarden	Artikel 6.7 Overeenkomsten	Artikel 6.7 Overeenkomsten Wij zijn van mening dat op alle door ons uitgebrachte stukken het intellectuele eigendom bij ons berust, en niet alleen op de accountantsverklaringen. Kunt u dit artikel daarop uitbreiden?	Uw suggestie nemen wij niet over. De betreffende artikelen in de dienstverleningsovereenkomst zien niet op overdracht van intellectuele eigendom. In aanvulling hierop accepteren Opdrachtgevers dat voor tekst(blokken) die Opdrachtgever hergebruikt, de intellectuele eigendomsrechten niet aan Opdrachtgevers behoeven te worden overgedragen, met dien verstande dat Opdrachtgevers onbeperkt bevoegd zullen zijn die (tekst)blokken te gebruiken voor eigen niet-commercieel gebruik.
82	729378	Contractvoorwaarden	Artikel 6.8	Artikel 6.8 Dienstverleningsovereenkomst: Opdrachtnemer kan niet instemmen met het bepaalde in artikel 6.8 van de (concept) overeenkomst, omdat Opdrachtnemer zelfstandig moet kunnen beslissen over de inhoud en dekking van haar verzekeringsovereenkomst. Het bepaalde in dit artikel grijpt onacceptabel in op de bedrijfsprocessen van Opdrachtnemer. Opdrachtnemer stelt de volgende bepaling voor: "In afwijking van het bepaalde in artikel 26.2 van de ARVODI-2016 geldt met betrekking tot verzekering het volgende: Opdrachtnemer zal zorgdragen voor een naar verkeersnormen passende en gebruikelijke verzekeringsovereenkomst conform artikel 26 lid 1 ARVODI -2016." . Voorts vervalt, etc.... kan gehandhaafd blijven.	Opdrachtgevers zijn van oordeel dat zij conform artikel 26 lid 1 ARVODI-2016 van hun Opdrachtnemer wel mogen eisen dat deze zich verzekert. Opdrachtnemer achten het normaal dat zij hiervan bewijs mogen verlangen alsmede van premiebetaling. Opdrachtgever claimen dus geen verstrekking van de polisbescheiden. Opdrachtgever stemmen in met uw voorstel: "In afwijking van het bepaalde in artikel 26.2 van de ARVODI-2016 geldt met betrekking tot verzekering het volgende: Opdrachtnemer zal zorgdragen voor een naar verkeersnormen passende en gebruikelijke verzekeringsovereenkomst conform artikel 26 lid 1 ARVODI -2016."
83	729379	Contractvoorwaarden	Artikel 8	Artikel 6.9 Dienstverleningsovereenkomst: voor opdrachtnemer is het bepaalde in artikel 6.9 niet acceptabel (zie ook artikel 6.7). Opdrachtnemer stelt voor om het bepaalde in artikel 6.9 te schrappen en artikel 24 ARVODI-2016 als volgt aan te passen: "24.1 De rechten met betrekking tot alle (geestes-)producten, die het resultaat zijn van de door opdrachtnemer krachtens de opdracht verrichte werkzaamheden - waaronder begrepen adviezen, rapporten, verslagen, plannen e.d. - berusten uitsluitend bij opdrachtnemer, voor zover die rechten niet (tevens) aan derden toekomen. 24.2 De opdrachtgever is zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van opdrachtnemer niet bevoegd tot openbaarmaking of vermenigvuldiging van voornoemde producten, noch tot gebruik daarvan voor een ander doel of ter beschikkingstelling daarvan aan andere personen, dan waarvoor of voor wie de betreffende producten zijn bestemd. Dit verbod omvat tevens het uitdrukkelijk of stilzwijgend toestaan van voormelde handelingen. In afwijking van voornoemd verbod, kan de opdrachtgever voornoemde producten aan een derde ter beschikking stellen, voor zover zulks vereist is ter verkrijging van diens deskundig oordeel over de door opdrachtnemer verrichte werkzaamheden en/of de resultaten daarvan, dan wel een onderdeel daarvan, mits: (i) de terbeschikkingstelling geschiedt in het kader van een tussen de opdrachtgever en opdrachtnemer bestaand geschil over de uitvoering van bedoelde werkzaamheden dan wel over de resultaten daarvan, waaromtrent tussen partijen ondanks redelijk gevoerd overleg binnen redelijke tijd geen oplossing is bereikt; 24.3 De opdrachtgever aanvaardt de aansprakelijkheid van de door u in te schakelen accountant en zijn medewerkers zijn onderworpen aan wet- en regelgeving, waaronder bijvoorbeeld de Beroeps- en gedragsregels voor accountants. Deze wet- en regelgeving werken door in de onderhavige Algemene Inkoopvoorwaarden. Kunt u bevestigen dat de voor accountants geldende wet- en regelgeving te allen tijde zal worden gerespecteerd?	Opdrachtgever beperken hun bevoegdheden op grond van artikel 6.9 tot niet-commercieel gebruik. Gezien het belang van democratische en politieke processen, zijn de voorstellen voor het overige niet acceptabel.
84	729255	Contractvoorwaarden	Arvodi - Algemeen	Arvodi - Algemeen	Ja, Opdrachtgever bevestigen dit. Opdrachtgevers onderkennen dat er in voorkomend geval een conflict van plichten zou kunnen ontstaan. In een dergelijk geval prevaleren wettelijke, bestuursrechtelijke en tuchtrechtelijke verplichtingen boven contractuele verplichtingen. Voorschriften van een beroepsorganisatie die een andere status hebben, zoals aanbevelingen, richtlijnen of best-practices, prevaleren in beginsel niet boven de bepalingen van de overeenkomst. Dit laatste kan in een concreet geval anders zijn, namelijk op basis van een nadere afspraak tussen partijen of in een geval dat het naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn, dat opdrachtgever zich beroept op de letterlijke tekst van de overeenkomst.
85	729261	Contractvoorwaarden	Arvodi - art 13.1	Bent u bereid om "behalve (...) verplicht." te wijzigen in "(...),tenzij enige wet- of regelgeving of rechterlijke uitspraak bekendmaking toestaat."? De verzochte aanpassing heeft tot gevolg dat de wettelijke geheimhoudingsplicht van accountants wordt gerespecteerd.	Opdrachtgevers onderkennen dat er in voorkomend geval een conflict van plichten zou kunnen ontstaan. In een dergelijk geval prevaleren wettelijke, bestuursrechtelijke en tuchtrechtelijke verplichtingen boven contractuele verplichtingen. Voorschriften van een beroepsorganisatie die een andere status hebben, zoals aanbevelingen, richtlijnen of best-practices, prevaleren in beginsel niet boven de bepalingen van de overeenkomst. Dit laatste kan in een concreet geval anders zijn, namelijk op basis van een nadere afspraak tussen partijen of in een geval dat het naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn, dat opdrachtgever zich beroept op de letterlijke tekst van de overeenkomst.
86	729264	Contractvoorwaarden	Arvodi - art 14 / Toevoeging op Arvodi 14.1	Wij sluiten graag een separate bewerkersovereenkomst waarin alle volgens de Wet bescherming persoonsgegevens van belang zijnde zaken terzake van de Wet Meldplicht Datalekken, opslag in datacenters, etc. is geregeld. Dit zodat beide partijen exact weten welke rechten en plichten zij jegens elkander hebben. Bent u hier toe bereid?	Voor wat betreft controle taak en aanverwante adviesdienstverlening worden accountants gezien als zelfstandig verwerkingsverantwoordelijke. De dienstverleningsovereenkomst wordt in deze zin aangepast.

87	729271	Contractvoorwaarden	Arvodi - art 15	Bent u bereid de volgende bepalingen aan dit artikel toe te voegen: 1.Oprachtgever is gehouden zodanige maatregelen te treffen en aanwijzingen te verstrekken als redelijkerwijs nodig is om te voorkomen dat de Professional in de uitoefening van zijn Werkzaamheden schade lijdt. 2.Oprachtgever vrijwaart Opdrachtnemer tegen eventuele aanspraken van een Professional uit hoofde van artikel 7:658 lid 4 BW. 3.Oprachtgever vrijwaart Opdrachtnemer tegen alle eventuele aanspraken van een Professional in verband met schade die deze lijdt doordat een aan de Professional toebehorende zaak is beschadigd of teniet is gegaan bij de uitvoering van de Werkzaamheden voor Opdrachtgever. Kunt u dit bevestigen?	Opdrachtgevers nemen uw voorstellen niet over. Het door Opdrachtnemer op locatie van Opdrachtgevers in te zetten personeel, zal in vergelijkbare arbeidsomstandigheden werken als het eigen personeel van Opdrachtgever.
88	729266	Contractvoorwaarden	Arvodi - art 15.1	Graag ontvangen wij een exemplaar van deze beveiligingsprocedures en huisregels.	Deze regels worden verstrekt na gunning van de opdracht. Hieraan staan uitsluitend gebruikelijk voorschriften.
89	729267	Contractvoorwaarden	Arvodi - art 15.3	Kunt u toelichten wanneer en op welke wijze Opdrachtgever een veiligheidsonderzoek zal laten uitvoeren? Kunt u in dat verband tevens een afschrift verstrekken van de 'bij Opdrachtgever gebruikelijke regels'?	Deze mogelijkheid heeft Opdrachtgever bijvoorbeeld als Opdrachtgever gerede twijfels heeft ten aanzien van een bepaald persoon. Opdrachtgever mag in dergelijke gevallen ook van Opdrachtnemer verlangen dat het in te zetten personeel vooraf aan een veiligheidsonderzoek door de Algemene Inlichtingen en Veiligheidsdienst (AIVD) wordt onderworpen. Het mag duidelijk zijn dat het hier zeldzame gevallen betreft. De huisregels waarnaar wordt verwezen, zijn neergelegd in de door de diverse Opdrachtgevers zijn opgesteld. Deze zijn als bijlage bij de aanbestedingsdocumenten opgenomen.
90	729262	Contractvoorwaarden	Arvodi - art. 13.5	In de thans voorliggende conceptovereenkomst is geen boetebepaling opgenomen. Kunt u bevestigen dat ook in de definitieve overeenkomst geen boetebepaling wordt opgenomen? Een boetebepaling is namelijk niet verzekerbear en als zodanig onwenselijk.	Ja, dat bevestigen Opdrachtgevers.
91	729273	Contractvoorwaarden	Arvodi - art. 19.2	Wij verzoeken u het begin van deze bepaling als volgt te wijzigen: "Worden vanwege enige toerekenbare tekortkoming in de nakoming aan de zijde (...)." Stemt u daarmee in?	Opdrachtgevers vragen in deze aanbesteding geen bankgarantie. Artikel 19 van de Arvodi blijft dus buiten toepassing.
92	729275	Contractvoorwaarden	Arvodi - art. 21 / Toevoeging op Arvodi 21.7	Bent u bereid het bepaalde in artikel 21 te vervangen door de volgende bepalingen: 1.Oprachtnemer zal zijn Diensten naar beste weten en kunnen verrichten en neemt hierbij de voor de Opdracht vereiste zorgvuldigheid in acht. 2.Oprachtnemer is jegens Opdrachtgever niet aansprakelijk voor schade en/of verliezen die de Professional toebrengt aan Opdrachtgever en/of derden. 3.Oprachtgever vrijwaart Opdrachtnemer voor iedere aansprakelijkheid van Opdrachtnemer die direct of indirect voortvloeit uit schade en/of verliezen die de Professional toebrengt aan Opdrachtgever en/of derden. 4.Oprachtnemer is jegens Opdrachtgever niet aansprakelijk voor verbintenissen die de Professional met Opdrachtgever of derden is aangegaan, ongeacht of hiervoor door Opdrachtgever of die derde toestemming is verleend. 5.Oprachtnemer is niet aansprakelijk voor schade van Opdrachtgever die ontstaat doordat Opdrachtgever onjuiste of onvolledige informatie heeft verstrekt. Opdrachtgever vrijwaart Opdrachtnemer voor vorderingen van derden wegens schade die veroorzaakt is doordat Opdrachtgever geen, onjuiste of onvolledige informatie heeft verstrekt. 6.Aansprakelijkheid van Opdrachtnemer voor enige gevolgschade, indirecte schade of bedrijfsschade is uitgesloten. 7.Indien Opdrachtgever aantoont dat hij schade heeft geleden door een fout van Opdrachtnemer die bij zorgvuldig handelen zou zijn vermeden, is Opdrachtnemer voor die schade slechts aansprakelijk tot driemaal het bedrag van het Honorarium voor de desbetreffende Opdracht over het laatste kalenderjaar, dan wel in geval van een eenmalige Opdracht tot driemaal het bedrag van het Honorarium voor de desbetreffende Opdracht.	Wij gaan niet akkoord met wijziging van artikel 21 ARVODI, aangezien wij de bepalingen in dit artikel proportioneel achten. Het aanvullende artikel 2.17 bij de ARVODI blijft buiten toepassing. (De hele toevoeging op de ARVODI 2016 blijft buiten toepassing. Daarbij gaan wij er zonder meer van uit dat u de gevraagde diensten naar beste weten en kunnen verricht. De verplichting van het nemen van schadebeperkende maatregelen volgt reeds uit de wet en hoeft daarom niet te worden opgenomen.
93	729276	Contractvoorwaarden	Arvodi - art. 21.3	Indien u niet bereid bent artikel 21 aan te passen, zoals hierboven gevraagd, bent u dan bereid artikel 21.3 als volgt aan te passen? "Indien Opdrachtgever aantoont dat hij schade heeft geleden door een fout van Opdrachtnemer die bij zorgvuldig handelen zou zijn vermeden en die niet te wijten is aan onjuiste en/of onvolledige informatie, is Opdrachtnemer voor die schade slechts aansprakelijk tot driemaal het bedrag van het Honorarium voor de desbetreffende Opdracht over het laatste kalenderjaar, dan wel in geval van een eenmalige Opdracht, tot driemaal het bedrag van het Honorarium voor de betreffende Opdracht, met een maximum van € 300.000. Het totaalbedrag waarvoor Opdrachtnemer op grond van voornoemde zinsnede aansprakelijk kan zijn, zal nimmer hoger zijn dan het bedrag dat onder de aansprakelijkheidsverzekering van Opdrachtnemer wordt uitbetaald. Aansprakelijkheid van Opdrachtnemer voor enige gevolgschade, indirecte schade of bedrijfsschade is uitgesloten." Kunt u hiermee instemmen?	Niet akkoord. De beperking van de aansprakelijkheid ziet overigens op alle schade, ongeacht of het directe of indirecte schade betreft.
94	729277	Contractvoorwaarden	Arvodi - art. 22.6	Wij verzoeken u deze bepaling wederkerig te maken. Stemt u daarmee in?	Niet akkoord. Opdrachtgevers beogen met deze aanbesteding overeenkomsten aan te gaan voor drie (of met verlenging vier) jaar en wensen zelf invloed te houden op het opnieuw aanbesteden van deze dienstverlening. Bovendien voorziet deze bepaling al in compensatie van de reeds verrichte diensten in het geval dat Opdrachtnemer door opzegging verrast zou worden.

95	729279	Contractvoorwaarden	Arvodi - art. 24 / concept ovk 6..7	De specifieke aard van de accountantscontrole, staat niet toe dat intellectuele eigendomsrechten worden overgedragen. Op basis van onze werkzaamheden vormen wij een dossier. Daarin is informatie opgenomen die door ons is vervaardigd en herhaaldelijk wordt gebruikt (en dus behoort tot ons intellectueel eigendom). Wij kunnen het intellectueel eigendomsrecht van dergelijke stukken niet overdragen aan Opdrachtgever, aangezien tot ons dossier behorende stukken te allen tijde ons eigendom dienen te blijven. Bent u bereid het bepaalde in artikel 24 te vervangen door: "Alle intellectuele eigendomsrechten betreffende de door Opdrachtnemer verleende Diensten en/of door Opdrachtnemer gebruikte of verstrekte zaken berusten bij Opdrachtnemer of zijn licentiegevers. Opdrachtgever kan het resultaat voor eigen gebruik, voor zover toegestaan of verplicht door wet- en regelgeving, inzetten."	Niet akkoord. De betreffende artikelen in de dienstverleningsovereenkomst zien niet op overdracht van intellectuele eigendom. In aanvulling hierop accepteren Opdrachtgevers dat voor tekst(blokken) die Opdrachtgever hergebruikt, de intellectuele eigendomsrechten niet aan Opdrachtgevers behoeven te worden overgedragen, met dien verstande dat Opdrachtgevers onbeperkt bevoegd zullen zijn die (tekst)blokken te gebruiken voor eigen niet-commercieel gebruik.
96	729257	Contractvoorwaarden	Arvodi - art. 3.1	Opdrachtnemer heeft een inspanningsverlichting en geen resultaatsverplichting en kan derhalve het hier bepaalde niet garanderen. Bent u bereid art. 3.1 niet van toepassing te verklaren?	Nee. Dat de diensten moeten voldoen aan de gestelde eisen is voor Opdrachtgevers een voor de hand liggende afspraak.
97	729258	Contractvoorwaarden	Arvodi - art. 4.1	Wet- en regelgeving verplicht Opdrachtnemer het werk op een objectieve en volledig onafhankelijke wijze uit te voeren. Als Opdrachtgever Diensten kan keuren, kan hij invloed uitoefenen op de uitkomsten van de Diensten. Wij kunnen daarom niet instemmen met deze bepaling. Bent u bereid deze bepaling buiten toepassing te verklaren?	Opdrachtgevers zijn bekend met de maatschappelijke verantwoordelijkheid van de accountant en het belang van de onafhankelijkheid van de accountantscontrole. Opdrachtgevers erkennen dat zij niet bevoegd zijn de uitkomst van de controle te dicteren. Daarmee is echter de omvang en kwaliteit van de uitgevoerde controlewerkzaamheden niet a priori een gegeven. Opdrachtgevers nemen uw tekstvoorstel niet over.
98	729259	Contractvoorwaarden	Arvodi - art. 6.2/6.3	In verband met de onafhankelijkheid dient een accountant onder eigen verantwoordelijkheid personeel te kunnen vervangen. Kunt u instemmen met het laten vervallen van de artikelen 6.2 en 6.3 en de volgende toevoeging aan artikel 6: "Het Personeel van Opdrachtnemer dat de Diensten zal verrichten zal zo min mogelijk worden gewijzigd. Indien onverhoopt toch een wijziging moet plaatsvinden al dan niet op verzoek van Opdrachtgever, dan geldt als uitgangspunt dat personen beschikbaar worden gesteld door Opdrachtnemer die een vergelijkbare deskundigheid, opleiding en ervaring hebben."	Opdrachtgevers nemen uw voorstel niet over. Bedoeld zijn de gevallen waarin werknemers van Opdrachtnemer vervangen moeten worden omdat zich niet gedragen conform de Gedragscode.
99	729321	Contractvoorwaarden	ARVODI 2016	Wij merken op dat voor de inkoopvoorwaarden de ARVODI 2016 van toepassing is verklaard, terwijl er inmiddels de ARVODI 2018 is gepubliceerd. Wij hebben nu vragen op basis van ARVODI 2016 gesteld. Mocht u besluiten om ARVODI 2018 van toepassing te verklaren, komt er dan een tweede termijn voor vragen in het kader van de nota van inlichtingen?	Dat klopt. Opdrachtgevers hebben echter de toepasselijkheid van de ARVODI 2016 in hun aanbestedingsbeleid opgenomen. Daarom zijn deze van toepassing op deze opdracht.
100	729324	Contractvoorwaarden	ARVODI 2016 artikel 4	In artikel 4 is aangegeven dat de opdrachtgever de mogelijkheid heeft om door de contractant verrichte prestaties (goed) te keuren. Dit kan (indirect) impliceren dat de opdrachtgever een mogelijkheid heeft om invloed op de (te verrichten) diensten door de contractant uit te oefenen. Gelet op de onafhankelijke positie van een accountant is dat een ongewenste situatie. Graag zouden wij zien dat artikel 4 buiten werking wordt verklaard. Kunt u hiermee instemmen? Dit geldt ook voor artikel 18.3 en 18.4.	Opdrachtgevers zijn bekend met de maatschappelijke verantwoordelijkheid van de accountant en het belang van de onafhankelijkheid van de accountantscontrole. Opdrachtgevers erkennen dat zij niet bevoegd zijn de uitkomst van de controle te dicteren. Daarmee is echter de omvang en kwaliteit van de uitgevoerde controlewerkzaamheden niet a priori een gegeven. Opdrachtgevers nemen uw tekstvoorstel niet over.
101	729056	Contractvoorwaarden	Concept Dienstverleningsovereenkomsten, artikel 6.3 (uitzondering artikel 11 ARVODI-2016)	In artikel 6.3 van de Concept Dienstverleningsovereenkomsten geeft u aan dat de in dat artikel opgenomen bepaling geldt ter vervanging van artikel 11.1c en 11.5 van de Arvodi 2016. Gegadigde begrip deze verwijzing niet. Wellicht dat dit nog een aanpassing betreft ten aanzien van de Arvodi 2011, waarin in artikel 11.5 een verplichting is opgenomen tot het retourneren van alle gegevens bij beëindiging van de opdracht? Overigens kunnen wij ons vinden in het opnemen in de Dienstverleningsovereenkomst van de in artikel 6.3 opgenomen bepaling (enkel niet ter vervanging van artikel 11.1c en 11.5 van de Arvodi 2016).	Bedoeld is te verwijzen naar artikel 13.4 en 13.5 van de ARVODI 2016. Deze bepalingen komen dus te vervallen.
102	729057	Contractvoorwaarden	Concept Dienstverleningsovereenkomsten, artikel 6.5 (retournering/vernietiging)	Ons inziens staat het bepaalde in artikel 6.5 haaks op het bepaalde in artikel 6.3. Overigens vragen wij ons af of niet kan worden volstaan met de huidige formulering van artikel 13.4 Arvodi 2016 in plaats van hetgeen is opgenomen in artikel 6.5. Kunt u derhalve akkoord gaan met het verwijderen uit de Concept Dienstverleningsovereenkomsten van artikel 6.5?	Artikel 6.5 van de dienstverleningsovereenkomst is aangepast.
103	729058	Contractvoorwaarden	Concept Dienstverleningsovereenkomsten, artikel 6.8	Ons inziens mist aan het einde van de eerste zin van deze bepaling "komt te vervallen" of "is niet van toepassing" of iets van die strekking. Kunt u dit bevestigen? Daarnaast komt u in artikel 6.8 gedeeltelijk tegemoet aan onze bezwaren ten aanzien van artikel 26.2 van de ARVODI 2016. Naast dat de 2e zin van artikel 26.2 voor ons bezwaarlijk is, is de 3e zin voor ons eveneens bezwaarlijk. Deze zin bepaalt namelijk dat Opdrachtnemer het verzekerde bedrag niet zonder toestemming van Opdrachtgever ten nadele van Opdrachtgever mag wijzigen. Wij zijn doorlopend verzekerd, maar de precieze verzekeringsvoorwaarden worden jaarlijks opnieuw afgestemd met onze verzekeraar. De voorwaarden alsmede de dekking wijzigen daarbij niet substantieel, maar bepaalde condities kunnen wel licht wijzigen (waaronder de dekking). Kunt u derhalve akkoord gaan met het tevens buiten toepassing verklaren van de derde zin van artikel 26.2 Arvodi 2016?	Artikel 6.8 van de dienstverleningsovereenkomst wordt in de volgende zin aangepast: "In afwijking van het bepaalde in artikel 26.2 van de ARVODI-2016 geldt met betrekking tot verzekering het volgende: Opdrachtnemer zal zorgdragen voor een naar verkeersnormen passende en gebruikelijke verzekeringsovereenkomst conform artikel 26 lid 1 ARVODI -2016."

104	729355	Bestek/beschrijvend document	2.15 SROI	2.15 Social Return Wij omarmen het principe van social return. Gelet op de kwaliteitseisen die aan de uitvoering van een accountantscontrole stelt en wat dit betekent voor de in te zetten medewerkers (hoogwaardig gekwalificeerde medewerkers), welke wij ook (terecht) in uw bestek teruglezen, steen wij voor om gezamenlijk naar passende mogelijkheden te kijken in relatie tot de gestelde eisen rondom Duurzaam inkopen. Gaat u daarmee akkoord?	Akkoord voor wat betreft dat opdrachtnemer in samenspraak met de projectorganisatie Social Return van de gemeente bepalen welke mogelijkheden er zijn voor de doelgroep social return over het bieden van mogelijke werkgelegenheid of het aanbieden van leer-werkplekken en/of stageplekken in relatie met voorhanden opdracht.
105	729325	Contractvoorwaarden	paragraaf 2.15 aanbestedingsleidraad	In het aanbestedingsleidraad wordt gesproken over Social Return. Kunt u aangeven wat (specifieker) aangeven wat u verwacht van de opdrachtnemer in relatie tot Social Return.	Van opdrachtnemer wordt verwacht dat zij een maatschappelijke sociale investering doet in de doelgroep Social Return in relatie met de opdracht. Hierbij kan naast het invullen van ontstane vacatures bij opdrachtnemer door de doelgroep Social Return ook worden gedacht aan het bieden van sector-/praktijkopleidingen en/of andere investeringen in opleidingstrajecten voor de doelgroep Social Return. Andere vormen van maatschappelijk inspanningen zijn het stimuleren van sociaal ondernemerschap of andere opgaven in het sociaal domein in relatie met de opdracht
106	729053	Bestek/beschrijvend document	Social Return	De door u gevraagde Social Return verplichtingen (bijvoorbeeld het inzetten van werkloos-werkzoekenden en/of het bieden van leerwerkstages aan jongeren en/of het inzetten van WSW-gerechtigden/uitkeringsgerechtigden en/of traineefuncties voor pasafgestudeerden) zijn op deze opdracht overigens niet / niet eenvoudig te realiseren gezien de aard van de werkzaamheden (accountancydiensten). Onze dienstverlening wordt uitgevoerd door hoog en zeer specifiek opgeleide medewerkers. Wij dragen Social Return uiteraard wel een warm hart toe en ontplooiën veel initiatieven op dit gebied, zowel lokaal als landelijk. In dat kader zouden wij opleidingstrajecten en stages passend binnen onze hoogwaardige bedrijfsvoering (waaronder HBO en WO stages en stages voor mensen met een arbeidsbeperking) graag kwalificeren als Social Return. Kunt u daarmee instemmen?	HBO/WO stages voor mensen met een arbeidsbeperking worden door opdrachtnemer gezien als investering in de doelgroep social return. Dit geldt evenzo voor het stimuleren van sociaal ondernemerschap of andere opgaven in het sociaal domein in relatie met de opdracht.
107	729054	Bestek/beschrijvend document	Social Return	Met ons Corporate Responsibility beleid creëren wij maatschappelijke meerwaarde. Met bijvoorbeeld het ondersteunen van social enterprises zorgen wij op een indirecte wijze voor veel werkgelegenheid voor mensen uit de Social Return doelgroep. Doordat wij op deze indirecte manier meer werkgelegenheid creëren voor mensen uit de doelgroep dan wanneer wij dat op een directe wijze zouden doen. Kunt u ermee in te stemmen dat ons Corporate Responsibility beleid ingezet kan worden als Social Return?	Stimuleren van sociaal ondernemerschap (social enterprises) door opdrachtnemer wordt door opdrachtnemer gezien als een maatschappelijke investering in de doelgroep.
108	729393	Contractvoorwaarden	Artikel 21 AIV (deel 2)	21.1 Opdrachtnemer is aansprakelijk voor schade van de opdrachtgever, die het rechtstreekse gevolg is van een aan opdrachtnemer toerekenbare tekortkoming in de nakoming van de voor hem uit de overeenkomst voortvloeiende verplichtingen, zulks met uitsluiting van het bepaalde in artikel 407 lid 2 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek. De aansprakelijkheid van opdrachtnemer is beperkt tot een maximum van drie (3) maal het bedrag van het honorarium, dat door opdrachtnemer aan de Opdrachtgever in rekening is gebracht voor het verrichten van de werkzaamheden waarin de oorzaak van de schade is gelegen, waarbij alleen het honorarium in aanmerking wordt genomen dat betrekking heeft op de laatste twaalf (12) maanden waarin die werkzaamheden zijn verricht. Het voorgaande geldt uitzondering ingeval van opzet of grove onzorgvuldigheid van opdrachtnemer. 21.2 Opdrachtnemer is niet aansprakelijk voor schade, die is veroorzaakt doordat de Opdrachtgever niet heeft voldaan aan haar informatieverplichting op grond van de overeenkomst en/of deze voorwaarden of doordat de door de Opdrachtgever verstrekte informatie niet voldoet aan hetgeen waarvoor hij krachtens de overeenkomst en/of deze voorwaarden instaat, tenzij deze schade mede is veroorzaakt door opzet of grove onzorgvuldigheid van opdrachtnemer. 21.3 Opdrachtnemer is voorts niet aansprakelijk voor schade, die is veroorzaakt door handelen of nalaten van door de Opdrachtgever bij de uitvoering van de overeenkomst betrokken derden, tenzij die schade mede is veroorzaakt door opzet of grove onzorgvuldigheid van opdrachtnemer. 21.4 Opdrachtnemer is evenmin aansprakelijk voor schade, die voortvloeit uit het handelen of nalaten van derden.	De voorstellen voor artikel 21.1 t/m 21.6 niet akkoord. Het vervallen van de aanvulling op artikel 21.7 AIV wel akkoord.
109	729374	Contractvoorwaarden	Artikel 6.5	Artikel 6.5 Dienstverleningsovereenkomst: Opdrachtgever kan op grond van haar geldende wet- en regelgeving verplicht worden om verkregen materieel ten behoeve van haar eigen dossiervorming te bewaren. Opdrachtnemer stelt voor om artikel 6.5 1e zin aan te vullen met de volgende bewoordingen: " [...Opdrachtgever], tenzij Opdrachtnemer op grond van de op haar van toepassing zijnde wet- en regelgeving materiaal te bewaren. Opdrachtnemer zal materiaal niet langer bewaren dan noodzakelijk is op grond van de geldende wet- en regelgeving."	Artikel 6.5 wordt aangepast. De nieuwe tekst luidt: Opdrachtnemer zal materiaal niet langer bewaren dan noodzakelijk is op grond van de voor haar geldende wet- en regelgeving.